

**QIRMIZI
DAMLA**

**Məmmədov
Fərhad**

“Qırmızı Damla”

Fərhad Məmmədov © 2014

I ENİQMATİK SİQNALLAR

B.R.R.

“...Onlar uzaq kosmosun naməlum bucaqlarından gəlir- 6-11 milyard işıq ili uzaqlıqdan. Üstəlik onların peyda olması ilə yoxa çıxması bir olur.Saniyənin mindəbiri tezlikdə. Onlar hər zaman, təqribən gündə 10 min dəfə baş verir.Onlar ani radio sıçrayışlara səbəb olur, habelə özündən sonra heç bir işıq, heç bir rentqen şüasi və ya digər görünə bilən iz buraxmır. Heç kim onların mahiyyətini bilmir. (21-ci əsrə) kimi onların mövcudluğundan belə heç kəsin xəbəri olmayıb.”
Corey S. Powell , 1 iyul 2013-cü il

II SEYMURUN İTMƏKLIYI

Velosipedinin pedalı tez-tez yerə düşüb onu özündən çıxarırdı. Hər on metrədən bir, dayanıb yerə düşən dəmiri paslanmış pedalı yenidən bərkidici, qapağı sınımış çərçivəyə salmağa çalışırdı. Sağı divar, solu divar, ensiz, kələ-kötür yolla insansız qalmış yerlərdən üzə aşağı sürürdü . Çimərlikdə son çimənlərin sonuncu çimməyindən dörd ay ötərdi, digər tərəfdən qeyri-bağ mövsümü, ətrafda olan nə vardısıa - əlbəttə ki, qarovulçu və keşikçi qoyun itlərindən başqa, - hər şeyi məzarlıq sükunətinə qərq etmişdi. Ara sıra- yanından tikinti gedən bağ həyətlərinə qum daşıyan yük maşınların yanından ötür, yan güzgüdən onsuzda darısqal olan yolun küncünə söykənən Seymura qərribə şəkildə baxırdı. Seymur axırı bezib güc elədi, bir təhər velosipedi başı aşağı yerə söykəyib yerdən tapdığı iri qəmbər daş parçası var gücü onu bezdirən pedalı çərçivəyə otuzdurdu. Budur əvvəl bir – sonra iki, 3-dən birbaşa dördə keçirdi. Hərəkət etdikcə üfüqdə canlanmağa başlayan mavi-ağ çalarlara sevindi, budur nəyahət ki, dənizə - sahilə çıxacaqdı. Əsgərlikdən gələndən sonra 3 il olardı ki, dənizin həsrətini çəkirdi. Son 3 ili Hacıqabulda yol tikintisində ağır şəraitdə işləməklə keçirmişdi. Səhərdən axşama kimi, yayda qızmar günəş, payızda şüşə kimi kəsən külək, qışda donduran qar-boran, yazda qalxıb-düşən qan təzyiqi şəraitində - ağır əmək şərtlərində çörək pulu qazanırdı.

İstədiyini Allah yetirmişdi. Solda tərəfdə müştərisiz qalmış marketin boşbekar satıcısı, (stulu çöldə, qapının ağzına qoyub ətrafa göz gəzdirirdi) belə sürət yığan Seymura biganə baxış altında gözləri ilə dəmiryoluna kimi müşayiət etdi. Küləyin tədricən sərtləşdiyini hiss etdi, sanki qış ayında adi ev paltarında isti otaqdan çıxıb soyuq zirzəmiyə düşmüşdü. Velosipedinin təkəri küləyin üst-üstə yığıdığı şirə quma batdığından, sürəti aşağı salıb, velosipedin zəncirini qısaltmalı oldu. Çimərlikdə tufan-boranın təsiri altında cırıq-cırıq olmuş qamış komalardan başqa bir şey gözə dəymirdi. Birdəki qərbdə təxminən 150-200 metr aralıda balıqçıların qaldığı daxma tərəfdə nəisə hərəkət olduğunu görürdü, böyük ehtimalla tor atmaq üçün katerlərini hazırlayırdılar. Çoban itinın hürməsi ilə, bir tövr təkərləri yenidən işə saldı və mil qayaya doğru istiqamət götürdü, dalğa qayalara çırpılıb, suyu hər tərəfə sıçratdığından, adi tilovla balıq tutanlara rast gəlmədi, bircə stadion tərəfdə gözü bir ağ jiquliyə sataşdı. İçəridə əyləşən cütlüyün dəniz kənarına dalaşmağa və ya başqa məqsədlərlə gəldiyini bilmədi. Üzlərindəki qeyri-bənzəyişdən bacı-qardaş olmadıqları aydın olurdu. Əslinə qalanda isə bunlar heç marağında da deyildi Seymurun, onun əsas istəyi qayaya dırmanıb ö gözəl Xəzərin havasını udmaq idi.

Velosipedi qərribə şəkildə ilişdi. Yox, bu dəfə nə torpağa batmışdı, nə dəki, pedalı yerindən çıxmışdı. Sadəcə təkərlər tərpənmək istəmirdi. Əmin idi ki, baş verən mexaniki problem deyildi, nə isə başqa bir şey idi. Çünki pedalı ümumiyyətlə bir millimetr belə geriyyə-qabağı verə bilmirdi. Tam kilidlənmişdi. Sanki bu pedalın təyinatı zavoddan çıxandan, hərəkət verici, deyil statik bir detal idi. Rəngi ağarmış Seymur heç fərqiə varmırdı ki, qumsal təpələri dağıdan, suyu fişqırdan sərt xəzri küləyinin səsi birdən birə nədən kəsildi. Durmadan hürən itdən də səs-səmir çıxmırdı. Başını qaldırmışdı ki, gözlərinə inana bilmədi. Sözünl əsl mənasında bütün ətraf mühit hərəkətsiz vəziyyətə gəlmişdi, yuxuda belə bunun kimi qorxulu bir mənzərə görməmişdi, həyacandan damarları gizildəyir, sümükləri sancırdı.Özünü bir çimərlik fotosəklinin içində sandı. Havaya səpələnən qum dənələri belə donub qalmışdı. Özündən asılı olmayaraq tez-tez nəfəs almağa başladı, işin nə yerdə olduğunu bir şeydən anlamaq olardı sevişən və ya dalaşan cütlüyün olduğu jiquliyə nəzər saldı. Bu dəfə ürəyi boğazına gəlmədi, belə demək

olarsa tam bədənnən çıxdı. Jiqulinin içindəkilər sadəcə qeyb olmuşdu. Yerə az qala betonlanmış velosipeddən aşağı düşüb, qayalığa tərəf götürüldü, daha bir qərribə hal, velosiped yerə düşmədi əvvəlki vəziyyətində qaldı. Hər beş-altı addımından bir özündən asılı olmayaraq təşviş içində yerə yığılır, çabalaya-çabalaya yenidən ayağa qalxırdı, üstünə bir qum dənəsi belə yapışmırdı, növbəti paradoksal vəziyyət . Bir təhər qayaya qalxıb, cavabları dənizdə tapmağa çalışdı. Bu dəfə görüdüynə dözə bilmədi və huşunu itirdi. Dəniz yerində yox idi, qarşısında açılan quraq bir çöl idi, nəhəng ucsuz-bucaqsız çöl.

III ARZUOLUNMAZ QONAQ

2020- Yer Planetinin orbiti, Azərsat-1
Azərsat-1 kosmik stansiyasına Qazaxıstan seqmenti olan “Bakıt” –ın qoşulmasından artıq 1 həftə ötürdü. Baş və törəmə modulun lehimlənməsindən sonra, çəkisizlik şəraitində əsas girişdən yuxarı doğru üzən, Bakıtın yeganə ekipaj üzvü Müslüm Kaibov, ilk baxışdan, idarəetmə otağında səbirsizliklə gözləyən heyətdə, komik, duzlu-məzəli bir astronavt təəssüratı yaratmışdı. Heç 2 gün çəkmədi ki, orta boylu, çatma qaşlı, əsgər saç düzümlü bu astronavtın sözün əsl mənasında zəhər tuluğu olduğunu anlasınlar, Belarusdan olan Andrey Kazanov, Gürcüstandan olan Nado Gelaşvili, Rusiyadan olan Yeqor Mironov, ABŞ-dan olan Keyt Blək və heyət lideri olan Azərbaycanlı Etibar Dadaşov, Qazaxstanlı həmkarlarının belə soyuqqanlı olmasından çaşqınlıq içində idi. Adətən ağırlıq qüvvəsindən sonra çəkisizlik mühitinə düşəndə və əksinə transformasiyalar zamanı kosmonavtlar çox xoşagəlməz hallar keçirir, bir növ revmatizmin ən sərt formasını özlərində yaşamalı olurdular. Bədənə təsir edən cazibə qüvvəsi qaib olduğundan , bədəndə sümüklərin nisbətən ləng yeyilməsi, əzələlərin boşalması prosesi işə düşür. Bu baxımda, kosmonavtlar 3 aydan sonra Yerə “qayğanaq” formasında qayıtmamaq üçün yeməkdən çox müntəzəm idmanla məşğul olmağa məcbur idi. Kaibovun belə uyğunlaşma keçirdiyi gümanı ilə, onu ilk əvvəl elə ən unikal idman alətləri ilə təchiz olunmuş məşq şöbəsinə yolladılar.

Bir neçə gün sonra

- *Yuxarıdan Yerə baxanda, adamın ürəyindən pəncərəni açmaq keçir, sanki illüminator bu dəqiqə necəsə açılsa, ordan içəri sərin meh daxil ola. Sən belə hiss keçirməmişən Yeqor?*

Andreylə Yeqor istirahət vaxtı, öz aralarında danışa bilsinlər deyə, alt və üst kabinanı yataq otağı seçmişdilər, çəkisizlik şəraitində yuxarı-aşağı anlayışı aradan qalxdığından, üzbəüz kabinalarda, uzanmış vəziyyətdə, bir-birlərini görə bilirdilər. Yandakı kabinetdə tənzimləyici yataq kostyumunda yatan gürcüstanlı astronavt Nado, belarus və rus həmkarının ucadan danışmasına etiraz olaraq öz dilində nə isə donquldandı.

- *Andrey sən lap çığıra-çığıra danışsən, görmürsən artıq yuxuya gediblər...-Yeqor gileyləndi... Hə düz deyirsən...Eh sənə nə var ki, kabinandakı illüminator düz bizim sevimli mavi planetə baxır, məndə isə bu ayıra bilmədiyim bürclərdən başqa heç nə gözə dəymir.*

(sənə heç lazım da deyil, onsuzda qayıdanda Yerdən bir şey qalmayacaq, bəlkə heç qayıtmadında “Samovar”)

Çay məcrasından çıxan kimi, qan dövrənində da nəisə çalxalanmaların-tələtömlərin getdiyini hiss etdi, eşitdiklərindən sonra. Boynunda soyuq tər damcısı əmələ gəlib, beli boyunca aşağı yayıldı. Tükləri də iynə kimi biz-biz durmuşdu. Onu “Samovar” deyə uşaqlıqda Rostovda oxuduğu orta məktəbdə çağırırdılar. Çünki yeniyetməlik dövründə siması bir qədər eybəcər, idi başı “qazan”, çənə hissəsi isə arıq olduğundan, yadplanetliləri xatırladırdı, görünür hansısa yaramazın gözündə Yeqor yadplanetliyə yox samovara bənzəyib. Moskvaya köçdükdən sonra, tam yeni həyata başlamışdı, hörmət-izzət sahibi olmuşdu. Təxminən 30 ildən sonra yenidən Samovar deyən çağırılması, qıcıq bir yana onu qorxuya saldı. Axı Andrey bunu hardan bilə bilərdi?

- *Nəisə dedin Andrey? – Yeqor çaşqın vəziyyətdə soruşdu. Ona elə gəldi ki, sabit tonlu bu səs heç də Andreyin səsinə oxşamır, üstəlik elə bil lap qulağının dibinə pıçıldamışdılar.*
- *Mən heç nə...hə, bayaq deyirdim ki, Yer üçün çox darıxmışam.- Andrey yanındakı elektron düymələrin qırmızı-yaşıl diodlarından çıxan işığın*

gözünü dəlməməsi üçün artıq üzərinə qara parçadan olan gözlüyü keçirmişdi. Bu “artıq yuxuya gedirəm” anlamını gəlirdi.

Yeşor həyəcanını boğa bilməsə də, artıq dostunun yatdığını görüb, tənzimləyici kostyumda yerini rahatladı, bir söz demədən gözünü yummağa çalışdı. Müəmmalı səs nədisə, fikrindən çıxmırdı. Qarşısında anidən qaraltı gözə dəydi.

- *Qorxutdun məni, PATSAK!*

...necə də ağılından çıxıb, ekipaj üzvlərindən olan tibbi və xidmətçi robot ona dövrü başağrılarına qarşı həb gətirmişdi. Robot məşhur Sovet filmi Kin-dza-dza – dakı eyni adlı yadplanetliyə bənzədiyindən kosmik stansiyanın heyət üzvləri əsl adı qəliz seriya və rəqəmlərdən ibarət olan bu robotu PATSAK adlandırırdı. Film nə qədər qərribə səslənsə də, 21-ci əsrin üçüncü-dördüncü onilliyində birdən birə şöhrət qazanmışdı. Rus dilini bilməyən yeganə ekipaj üzvü Keyt Bləkə gəlincə, o ümumiyyətlə söhbətin nədən getdiyini bilmədiyindən, tibb robotunu sadəcə Patz adlandırırdı.

Patsak Yer-dəki mühəndislər tərəfindən elə qurulmuşdu ki, baş hissəsini 360 dərəcə fırlaya bilirdə, və buna görə istiqaməti dəyişməsi üçün gövdəsini burmağa lüzum qalmırdı. Bu onun ən qorxulu cəhəti idi, və astronavtlar, Bakıdakı mərkəzə aylıq şikayət və təkliflərində, hərəkət zamanı belə vahiməli görünüşün onlarda narahatlıq yaratdığını bildirmiş, yeni buraxılışlarda bunun nəzərə alınmasını təklif etmişdi.

Necə deyərlər “Yeddi kürdün işini görən” və ekipaj üzvlərinin əmrlərinə müntəzir olan Patsak yerindən götürüldü, qrafıq üzrə görməli olduğu prosedurları davam etdirməyə yollandı. Uşaqlıqda Suxumidə meşəlikdə gəzişərkən, iri hörümçək toruna necə ilişmişdisə, hər dəfə həyəcanlı anlar keçirəndə özünü həmin ağ tələyə düşmüş kimi hiss edirdi. Yəqin ki, Yerdəki psixoloqlar onun bu araxnofobiyasından bixəbər idi, özü yaxşı bilirdi ki, cüzi bir psixoloji qüsür onun uzun illər kosmik uçuşla bağlı gözləntilərini bir anın içində puç edə bilər. Ürəyi sıxıldığından yataq kostyumundan çıxıb arakəsməyə tərəf süzdü. Stansiyada bütöv bir mətbəxi balaca bir rəf əvəz edirdi, içindən istənilən yerli xarici yeməklərin balaca tubiklərdə jele forması vardı. Əlini atıb, konservləşdirilmiş banan pudinqi

qamarladı. Birdən yadına düşdü ki, ona həkim qəti şəkildə banan yeməməyi tapşırılmışdı.

Çox keçmədən qatı sarı, kənardan baxana sümük bərkidən, zədələrə qarşı dərman geli kimi görünən, sıxlaşdırılmış məhlulun artıq acımuş mədəsinə yağ kimi yaxıldığını hiss etdi. Tübiki əlindən qoymamış diqqətini stansiyanın kiril “q” hərfi şəklində burulan sağ bucaq seqmentindən gələn pıçıltı diqqətini cəlb etdi. İstənilən modulun və seqmentin divarlarında sonadək uzanan dəmir dəstəklər quraşdırılmışdı ki, ekipaj üzvləri ondan tutmaqla çəkisizlik şəraitində süzmək üçün özlərinə daha yaxşı təkən verə bilsin. Bu qəza, fors-major hallarda vaxta qənaət demək idi. 45 dərəcə burulan dəstəkdən yapışdı və artıq dönməyə hazırlaşdı ki, arxadan kimsə yaxşıca köynəyindən yapışdı, onu saxlamağa çalışdı. Gövdəsi yerində qaldığından ayaqları özündən asılı olmayaraq havada ondan qabağa qalxdı. Ayaqları aşağı salmadan, bu darısqal mətbəx keçidində onu saxlayan bu güclü əl sahibinin kim olduğunu öyrənmək istədi. Onu saxlayan Birləşmiş Ştatlardan olan astronavt Keyt Blək idi. Rusca qırıq-qırıq cümlə ilə:

- *Tss... Yavaş səs çıxarma –söhbəti sonra öz ana dilində, ingilis dilində davam etdirdi- 2 saata yaxındı onu izləyirəm...Bunun nəisə ciddi problemləri var, özün başa düşürsən də məni ?- deyə barmağını gicgahının ətrafında sanki gözəgörünməz milçək tuturmuş kimi fırlamaq Yeqora işarə etdi.*

Yeqor bir qədər donub qalmışdı. Çünki başa düşə bilmirdi, söhbət kimdən gedir, nə barədə gedir. Yeqorun gözlərini bərəldiyini görüb başını buladı, yenidən nazik, solmuş dodaqlarını az qala rusiyalı həmkarının qulaqlarına “dürtüb”,

- *Qazaxı deyirəm...2 saati holoqramlı lövhə ilə kiminləsə danışır. Hərdən çığırır, hərdən küçük kimi zingildiyir, başa düşə bilmədiyim dildə, nəisə yalvarırcasına ifadələr işlədi.*

Yeqor köks ötürdü...Bu qadınlar hər şeyə görə təşvişə düşürlər... Yetər ki, birində nəisə əyər-əksiklik aşkar etsinlər, ondan sonra dünyada nə qədər insani-qeyri insani qüsurlar var hamısını həmin şəxsin boynuna qoyurlar- deyə özlüyündə gileyləndi.

- *Keyt, canım...(ingilis dilin “honey”- balım müraciət formasını işlətməyi çox sevərdi, xüsusilə ona yaxın olan qadınlara)..görürsən ki, bu yazığı ölkəsindən güc-bələyla göndəriblər,...yox-yox...səni əmin edirəm bu elə məcbur olub uçub bura...Yəqin Qazaxstanla danışır, bu adam ipə-sapa yatan deyil. Gəl onda işin olmasın, qoy neyniyir eləsin?*
- *Onu demirəm... qəribə insan olmağını məndə bilirəm... Siz bayaq uşaqların laboratoriya seqmentində, gövdə hüceyrələri üzərində sınaqlar aparanda, mən bildiyin kimi “sibirdə” (ekipaj üzvləri ən son nöqtədə yerləşən ən erkən modullardan olan bu şöbəni, qaranlıq və vahiməli olduğu ilə yanaşı həm də nadir istifadə zərurətinə görə belə adlandırır) speysuolk skafandrimi dəyişməyə çalışırdım...Yadıdadır da mənə Nado gələndə ehtiyat geyimləri, bizə aid ləvazimatların bir hissəsini bura qoymuşdum... İçəri qaranlıq olsa da səliqə-səhman yaratdığımın, nəyin harda olduğunu yaxşı bilirdim. Təkcə sistem blokunu yandırmışdım ki, azınan siferblatın işıqları azda olsa mənə yardımçı ola. İstəyirsən inan-istəyirsən inanma...amma vicdanıma and içirəm, qəfildən çıxış lyukuna nəyinsə guppultu ilə çırpıldı...Ürəyim yerinnən qopdu. Qorxudan yerimdə lal-dinməz qalmışdı....Dedim yəqin göydə yuvarlanan meteorit parçası idi dəyən... skafandr bağlamasını götürüb aradan çıxmaq istəyirdim ki, gördün, lyukun dairəvi dəstəyi burulur....Bax xatırladıqca əllərim tir-tir əsir.*

Tam əmin olsun deyə yarpaq kimi əsən barmaqlarını Yeqora göstərdi...Yeqor əllərini ovucunun içinə alıb, ovxalamağa başladı...

- *hə onu deyirəm də, gördüm dəstəy açılır...məcbur olub siferblatı söndürdüm, altında gizləndim... Lyuk açılan kimi, ağ skafandrlının sanki təqibdən qaçan biri kimi, özünü içəri soxduğunu, arxasınca lyuku var gücü ilə bağladığını gördüm... skafandr bizim skafandr idi (Keyt NASA-nı nəzərdə tuturdu)...kaskasını çıxaran kimi, onun Qazax olduğunu başa düşdüm. Əynini tez dəyişib skafandri yenidən qablaşdırdı.*

Bəli Yeqor məsələnin ciddi olduğunu fərqi nə vardı. Bakı Kosmik İdarəetmə Mərkəzinin icazəsi olmadan kimin nə ixtiyarı vardı, açıq kosmosa çıxma, yalnız

qəza zamanı və ya Yer planetindən olan jurnalların “çoxminmanatlıq” sifarişi əsasında kosmosun, Yer planetinin və ya bürclərin yüksək dəqiqlikli fotosəkillərin çəkməz lazım gələndə, stansiyanın hüdudlarını tərk edə bilərdi. Nə olsun! İstər-istəməz kosmosa çıxışı Bakı ilə uzlaşdırmaq lazım gəlirdi. Əks təqdirdə, bu kosmonavtın ranqının aşağı salınması bahasına başa gələ bilərdi. Yeqorun ilk ağına gələn Kaibovun vəzifədən suistifadə edib, əlavə qazanc əldə etməyə çalışması və ya sadəcə iki cəbhəyə işləməsi idi...Yeqor özü rus idi, və müştərək layihədən həm Rusiyanın həm ABŞın, həm də Avropa ölkələrinin öz maraqları vardı...Onlar istər istəməz öz kosmonavtları və ya astronomları sayəsində buradan məxfi və ya “şəffaf” məlumatları öz ölkə rəhbərliklərinə çatdırırdı. Ona görə iki cəbhə dedikdə, ikinci cəbhə Çin və ya başqa radikal yönümlü şərq dövləti ola bilərdi. Kosmik nailiyyətləri ilə NASA-nı üstələməyə çalışan Hindistan belə istisna deyildi.

- *Belə...Gəl bir yerdə yaxınlaşaq Dadaşova..*-Yeqor qolundakı “ağıllı” saata baxdı. Lazımı düyməni basıb, heyət liderinin loqinini seçdi. Budur artıq ekranda bıçqıburma, saçlarını səliqəli şəkildə yana daramış, suyuşirin Dadaşovun siması canlandı. Xüsusi idman geyimində idi. Trenajorlara bütün enerjisini sərf edərdi, Alnında yığılan tər damcılarından biri başından ayrılıb köpük şəkildə sərbəst kurs götürdü. Stansiyada hər şeydən əvvəl su ilə diqqətli olmaq lazım gəlirdi. Ağırlıq qüvvəsi olmadığından, su kosmosda “hərəkətdə olan ölümə” bərabər idi, ehtiyatsızlıq üzündən dağılmış su, iri damlalara çevrilərək, xaotik şəkildə hərəkət edir. Vaxtından quru əskiylə yığmadıqda, sistem blokuna, seqment qurğlarına, kondensatora hopub, sistemdə ciddi pozuntulara və bəzən qəzaya, yanğına belə səbəb ola bilərdi. Dadaşov dərhal tər damcısını əli ilə tutub xüsusi olaraq suyu özünə hopdura bilən materialdan hazırlanmış idman kostyumuna sürtdü.
- *Buyur Yeqor...eşidirəm səni...Aha...Keyt də burdadır ki,...niyə belə qaş-qabağınızı sallamırsınız.*- yenidən üz-gözünü dəsmalla quruladı...- *Bir qədər təngnəfəs oldum, gərək məni bağışlayasınız.*
- *Ciddi bir məsələ var, yoldaş kapitan.*

Keytin sözü ağızında deyil boğazında qaldı, çünki sözü gedən şəxs şaməridən baxışları ilə yanlarından necə ötüb keçdisə, keytin bütün bədənini təlatüm bürüdü. Yeqora tərs-tərs baxıb başını buladı, arxası üstə onlara baxmağa davam edərək, süzdü və yataq kabinasına yollandı. Yeqorun diqqətini çəkən özündən sonra arxasında qoyduğu tünd maye damcısı idi. Xaotik şəkildə hərəkət edən damcın qan zərrəsi olduğunun fərqi vardı

- *Yeqor orda hər şey qaydasındadır? - Dadaşov artıq ağıllı saatin ekranında həyəcanlı görünürdü - Yeqor saatinin kamerası ilə qan damlasını göstərdi.*

Dadaşovun göstərişi ilə Keyt və Yeqor dərhal Qazaxın bayaqdan özünü məşğul etdiyi seqmentə kombustiya seqmentinə yollanmalı oldu .

Macarıstan istehsalı olan bu kombustiya seqmentində adətən çəkisizlik şəraitində alışma ilə əlaqədar sınaqlar aparılırdı. Otağda olan iri peç, təzyiq və termosizmalara qarşı ilkin xəbərdarlıq sistemi, o cümlədən CCTV kameralar, istilik sensorları, avto-bloklaşdırma vasitəsi ilə təchiz olunmuşdu. Ona görə, Dadaşov seqmentə daxil olmazdan əvvəl smartfonunda olan tətbiqlə, otağa ötəri nəzər yetirdi. Portativ ekrandan heç bir kənar faktor, diqqət cəlb edən bir şey sezilmirdi. Bircə Bakı ilə kommunikasiya qurğusunun ekranı göy fon göstərirdi. Göy rəng kosmik stansiya ilə İdarəetmə Mərkəzi arasında rabitənin gözləmə rejimini keçdiyi anlamına gəlirdi. Yəni kimsə bir neçə dəqiqə əvvəl yerlə danışmışdı. Ancaq o da ola bilərdi ki, canlı rabitə heç idarəetmə mərkəzi deyil, videfonu olan istənilən idarəyə və ya sadəcə yaşayış evinə qoşulsun. Kapitan Dadaşov, Keyt və Yeqor, müvafiq ardıcılıqda, dəstəkdən tuta-tuta ehtiyatlı şəkildə sağ seqmentdən buruldu.

- *Kəskin qoxu hiss etdiz ? -* deyə Dadaşov Keytin də anlaması üçün sərt ləhcə ilə ingiliscə soruşdu.

Hər ikisi təsdiq olaraq başı ilə işarə etdi. Gözləri önündə açılan heç də xoşagələm mənzərə deyildi. Kosmonavtlar istənilən ekstrimal hallara reflektiv olan insanlar arasından seçilirdi, elə biriləri ki, gözlənilməz şəraitdə soyuqanlı şəkildə yerində donub qalmasın, əksinə istiqanlı hərəkət edib, necə deyərlər fiziki baxımdan "hazırcavab" olsun. Ancaq indi elə bir durumla üz-üzə idilər ki, kapitan Dadaşov

da daxil olmaqla, gözləri önündə havada xaotik şəkildə üzən, divarların skoçlarından sallanan, peçin borusuna dəyib fişıldayıb buxarlanan çoxsaylı irilixirdalı qan damllarına çapkın şəkildə tamaşa edirdi. Qoxunun insan qanının çürümüş iyi olduğunu Dadaşov sanki əvvəldən duymuşdu. Çaşqın durumdan çıxan nə qədər qəribə olsa da birinci Amerikalı xanım oldu. Keyt bədənə çıxan tər damcılarında ötrü, hər ehtimala qarşı bütün otaqlara qoyulmuş hopdurucu əl dəsmallarından çıxardaraq, üzən qan damcılarını qurutmağa çalışdı. Dəsmal qan-qeysan olan kimi, onu xüsusən su çəkən nasosa yaxınlaşdırdı və yenidən havada sanki rəqs edirmiş kimi sonuncu damlasına kimi insan orqanizminin bu qırmızı “yanacağını” təmizlədi, Yeqor da ona qoşulmuşdu. Dadaşov özünü ələ aldı, peçə yaxınlaşıb pəncərəsindən içəriyə baxdı. Alov olmasa da, hiper-alışmadan sonra qara kül fonunda nəinsə közərdiyini gördü. Qırtlağı quruduğundan udqundu. Közərən şey heç də sınaq obyektini deyildi, insana məxsus ayaq oynağı idi, skeletin qalan hissəsi kül təbəqəsi ilə örtülmüşdü. GÖrünür əclaf Kaibov onu öldürdükdən sonra tez-bazar sobaya atmış heç, alışma rejimini də düzgün seçə bilməmişdi ki, maddi sübutu külə döndərsin. Dadaşov artıq mədəsi bulanmış Yeqora üzünü tutdu:

- Yeqor tez özünü yetir yataq otağına, gör Andreylə Nado hardadır...gözlə -yenidən ingiliscə - Keyt səndə onunla get!

Dadaşov yaxşı anlayırdı ki, ya Belarus Andrey yerində olmayacaqdı, ya da Gürcü mexanik Nado, çünki sobada olan faktiki skelet, başqasının ola bilməzdi, hər halda, stansiyada yalnız 6 nəfərdən ibarət idilər. Ancaq uşaqları qorxutmaq istəmədi. Ona görə də sobada meyit qalıqları aşkarladığını bildirmədi. Artıq Yeqora sola burulurdu ki, Dadaşov eşitsin deyə qışqırdı.

- *Kimi tapsan dərhal interkomla mənə məruz elə....yox yaxşısı budur smart saatıma zəng elə...*
- *Oldu*

Dadaşov özünü kommunikasiya qurğusuna yetirdi. 76 diaqonal ekranla işləyərkən otərəf-butərəfə uçmamaq üçün xüsusi dayaqlı kresloya əyləşdi, kip qalması üçün lazımı remenləri və qasıq kəmərinə bərkitti. Enter klavişinə enmiş qan damcısını əli ilə silib üst geyiminə sürtdü. Əstağfurullah, beş saatdan sonra

namaz qılmaq üçün formasını dəyişməli olacaqdı. Bəli Dadaşov kosmosda namaz qılan 3-cü müsəlman kimi tarixə düşmüşdü. Onun istəyi ilə stanstiyaya rüku və səcdə zamanı sabit qala bilməsi və möhürün uçmaması üçün xüsusi qurğu da fikirləşmişdilər. Ancaq namazın vaxtına hələ vardı. Nə baş veribsə, Yerlə birbaşa əlaqədən sonra olub. Nə qədər gözlənilməz olsa da, Bakı özü zəng edir. Ekranı kompüter arxasında əyləmiş Kosmik İdarəetmə İdarəsinin rəhbəri Rəşadət Sənanov canlandı. Rəng-ruhundan həyəcanlı lakin sözü-dolu insana bənzəyirdi. Xəttin qarşı tərəfindən Dadaşovun olduğunu görcək, Sənanov ona danışmağa mafar vermədi:

- *Bura bax Etibar, vəziyyət çox gərgindir...burda aləm dəyib bir-birinə heç bilmirəm nədən başlayım...bir sözlə zibilə keçmişik...Gürcüstanla Rusiya arasında yenidən münaqişə yaranıb. Rusiya-yönümlü döyüşçülər guya Batumidə terror aktı törədib, uşaqları bulvara aparan mini aerobusu havaya uçurub. Gürcüstan bizim nazirliyi e-nota göndərib ki, onların vətəndaşlarının rusiyalı biriylə bir tədqiqatda iştirak etməsini istəmərlər. Dərhal Nado-nun Yerə qaytarılmasını tələb edirlər. Bir şeylər edin, ilkin növbədə ekspedisiyanın rəhbəri kimi bu sənin boynuna düşür Etibar, müharibənin getdiyi barədə xəbəri nə gürcü nə rus kosmonavta demirsən... Bu günü bir təhər yola verin, onların Yerlə kommunikasiya yaratmasına imkan verməyin, interneti də müvəqqəti olaraq Sizin üçün dayandırırıq. Deyərsən ki, peyk qovşağında texniki problemlər yaranıb, nə bilim eh, ən uyğun bir şey fikirləşib de...Sabah isə saat 12.00-da Gelaşvili Nado-nu kapsula qoyub yollayın Yerə. Rusiya hələ ki, öz kosmonavtını geri istəmir. Nado qayıdandan sonra internetdə bərpə olar, ekipaj üzvlərinə də olanları danışarsan...*

Dadaşov tam çaşqınlıq içində idi, müdaxilə etməyə məcbur oldu.

- *Sözünüzü kəsirəm, ancaq bizdə daha pis insident baş verib...Kombustiya kamerasından kosmanavtlardan birinin....- yenidən sözü ağızda qaldı..*

Sənanov başını bulayaraq.

- *Dadaşov sən görürəm məsələnin nə qədər ciddi olduğunu anlamırsən, çox danışmaq olmaz, daxili problemlərinizi özünü həll edin, di bəsdi, saatını sinxronlaşdır, dediklərimi vaxtında yerinə yetir, uşaqlar gəlib eşidərlər, əlaqəni kəsirəm...Sabah axşama kimi bizimlə əlaqəyə bloklanacaq...Di muğayət ol...Nadonu yerdə gözləyəcəyik.*
- *Yox...Bir dəqiqə, bir dəqiqə-* Dadaşov nə qədər bərpa düyməsini basdısa, bir faydası olmadı. Rabitə artıq birdəfəlik kəsilmişdi...İşə bir bax bu işlərin Qazaxa nə aidiyyəti vardı...Axı o əmin idi ki, hələlik naməlum kosmonavtın naməlum qatili elə Kaibov idi..

Vəziyyəti daha da qəlizləşdirmək mənasızdır. Kaibov ekipajın ən potensial təhlükəli üzvüdür, özünümüdafiə məqsədilə silahlanmaq lazımdır, amma nəylə...bax məsələ də bundadır, hansı vasitəylə...Bakıdan göndərilən kapsullarda və yük gəmilərində odlu silahların daşınmasına icazə verilmirdi. Odlu silahdan istifadə mənasız olmağı bir yana, çəkisizlik şəraitində açılan güllə olduqca təhlükəli olurdu. Havanın müqavimətinə rast gəlmədiyi üçün hər hansı bərk obyektə təmas edənə qədər durmadan hərəkətdə ola bilər. İstənilən xəfif xəta, milyonlarla manat dəyəri olan avadanlıqlarına axırına çıxıb bilər. Bircə variant işçi-medik robotları olan "Patsak" fəvqəladə rejimə keçirib, Kaibovu qandallamasına dair əmr verməkdi. Dadaşovun bir ekspedisiyə rəhbəri olaraq buna rəqəmsal səlahiyyəti çatırdı. Yerindən qalxırdı ki, ağıllı saatının siferblatında Yeqorun həyəcanlı siması peyda oldu.

- *Boss, pis xəbərim var...*

Əsəb gərginliyindən Dadaşovun başı dinamit tək partlayacaqdı. Bir gün ərzində bu qədər gərginlik, bu qədər hadisə, yüksək dözümlülük testi keçmiş olsa belə, heyətin rəhbəri olmasına rəğmən qorxu hissi tədricən onu boğurdu. Nə olursa olsun, bu təşviş hissini boğmağa məcbur idi.

- *Nə Yeqor...Nə olub yenə?*
- *Keytlə birgə bayaqdan Nadonu oyadıriq oyanmır, elə bildik, yuxu dərmanı içib, ancaq nəbzini yoxladıq , öldüyünü başa düşdük, zəhərlənmə əlamətləri hiss olunur.*

Bakı xəbər tutsaydı ki, Yeqor belə bir gərgin vəziyyətdə, Gürcüstanlı kosmonavta yaxınlaşıb, ardınca isə ikinci ölü vəziyyətdə aşkarlanıb, bu Dadaşovun karyerasının üzərindən birdəfəlik xətt çəkə bilərdi. Kim inanacaqdı ki, NADO-nu dırnaqarası düşməni Yeqor deyil Kaibov qətlə yetirib.

- *Yeqor, Nadonun tüpürcək nümunəsini götür, özünü çatdır 4-cü seqmentə, dolğun analizdən keçir, mənə zəhərlənmə barədə ətraflı məlumat lazımdı, Bakıya heç bilmirəm bu hadisəni necə məruzə edim... Guya sabah onu təcili Yerə yollamalıydıq. indi isə kapsula ölüsünü qoymalı olacam.*
- *Necə? Cənab Kapitan, eləsən gizlətdiyiniz bir şey var.*
- *Əvvəl axır, onsuzda bilməlisən, Bakıdan əlaqə saxladılar, Rusiya ilə Gürcüstan arasında müharibə başlayıb, yüzlərlə itki var, Gürcüstan hökuməti dərhal nota göndərərək, kosmosdakı vətəndaşını təhlükəsizliyi naminə Yerə qaytarmağı istəyib. Üstəlik sabaha kimi Sizi bir-birinizdən uzaq tutmalıydım, ki, şayət arasınızda bir münaqişə yaşanır, İndi ki, onun meyiti tapıldı, həm sənin işin fırığdı, həm mənim. Şübhələr sənə yönələcək, mənə isə vəzifəmi layiqincə yerinə yetirməməkdə, ekspedisiya üzvlərinin təhlükəsizliyini lazımınca təmin etməməkdə, səriştəsizlikdə ittiham edəcəklər. Ona görə dərhal meyitdən nümunə götürməliyik ki, gecəylə testlərin nəticəsi hazır olsun, Nado-nu hazır tibbi raportla birgə yollayaq. İşlər olduqca qəlizdir Yeqor, bəlkə ümumiyyətlə missiyanı yarımçıq dayandırdılar...Keyt hardadır ? Keyti görmürəm.*
- *Ayaq yoluna çıxıb*
- *Onda dərhal dediyimi yerinə yetir, diqqətli ol, mənim yataq otağıma gir, orada divara sağdan asılmış rük-zaqın içində bir dəmir çəkiç görəcəysən, ondan özünü müdafiə üçün istifadə elə, əclaf hər an qarşına çıxıb bilər. Mən özüm də Patsakı götürüb, gəlirəm... Gecəyə kimi onu əclaf Qazaxı tutub, təcrid etmək lazımdır.*

Nado da tapıldısa deməli, sobada qalıqlarını aşkarladığı şəxs Belarus Andrey imiş.

IV BİZİM QALAKTİKADAN KƏNARDA

Günəş şüaları sınımış bucaqlarda üzünü oxşadığından, hələ gözlərini tam aç bilmirdi. Çox qərribə aparırdı özünü günəş, sarımtıl-narıncı işıq təkə qarşısından yox, elə bil sağından da hücum çəkirdi. Gözlərini bir təhər açıb, şüadan qorunmaq üçün əlini işığa qarşı “sipərə” çevirdi. Seymur müəmmalı şəkildə yoxa çıxmış həmin çimərlikdə idi, əgər dənizin olmadığı yeri artıq çimərlik adlandırmaq olardısı. Açılan ucsuz-bucaqsız səhra, Şimali Afrikanın yaşxı mənədə ən “divanə” guşələrini xatırladırdı. Huşunu itirib üzərində yatdığı qayaya əli ilə, toxundu. Dəniz qayalarına xas olan nəmlikdən, əsər əlamət yoxdu, quruluşu bir qədər fərqlənirdi. Gözləri işıqlığa tam alışdıqdan sonra səmaya öteri nəzər saldı. Səma həmişəkindən fərqli mavi yox, yaşıla bənzər bir çalara bürünmüşdü. Günəş və ya günəşə bənzəyən bu ulduz nəydisə, “səkkiz fəmrəsindəydi və çox yaxından ötürürdü şüaları, nərdivan qoyub toxuna biləcək məsafə təxəyyülü yaranırdı. İstisi də insana tuhaf bir rahatlıq gətirirdi. Seymur özünü dərhal toxtadıb, sahil yaxındakı maşına tərəf qaçdı.

Qarşısında parıltısı ilə göz işıldadan, maşın huşunu itirənə qədər gördüyü həmin o ağ VAZ 2106 idi. Qapının dəstəyilə nə qədər uğraşdısa, dəmir tutqac ona tabe olmadı. Yaxşı ki, bu “anlaya bilmədiyi hal baş verəndə” içəridə sevişənlər və ya dalaşan cütlük pəncərələri açıq qoymuşdu. Eləmə təbəllik Seymur əvvəl baş-boyun hissəsini, sonra bütöv gövdəsini dürtdü çərçivədən içəri. Ancaq ayaqlarını pəncərədən sallanmış vəziyyətdə saxladı. Etdiyi ilk şey maşının ön güzgüsündə özünü baxmaq oldu. Əmin olmaq istəyirdi ki, bütün bu olanların başqasının yox məhz onun başına gəlir. Öz əksini görəndə çöhrəsinin əvvəlki ifadəsindən əsər-əlamət qalmadığını gördü. Üzü çox sərtləşmiş, sanki illərin uzun dəniz yolculuğundan qayıtmış, mavi dərryanın şaxtası, fırtınası, kəsən küləyinin bütün sınaqlarından keçmişdi. Ən qərribəsi isə üzünə əməlli başlı tük gəlmişdi. “Qocalmışam” deyə özü öz ürəyində səsləndirdiyi fərziyyədən vahiməyə gəldi. Sağ oturacağıın qırağında maşının açarı gözünə sataşdı. Bu qədər olanlardan sonra, açara toxunmaq belə ona təhlükəli gəlirdi. Çevik hərəkətlə açarı əlinə almışdı ki, pəncərədən sallanan ayaqlarına gələn vicvicə bütün bədəninə yayıldı, nəbzinin durduğunu özü də hiss etdi. Kimsə möhkəm əlləri ilə bacardıqca incə şəkildə

ayağından tutmuşdu. Seymur üzünü çevirmədə reflektiv olaraq sağ təpiyi ilə ayağından yapışan varlığa zərbə endirdi. Elə o dəqiqə ayaqlarını içəri salıb, güc tətbiq etməsinin sayəsində ondan aralanan varlığın nə olduğunu gözləri ilə görmək üçün çevrildi. Dəhşət filmlərinə azdan çoxdan baxdığından təxəyyülündə istənilən növ əcinələr, yadplanetlilər və ya eybəcər yaratıqların görüntülərini bir birini əvəz edirdi. Bir də gördü ki, təpiyindən yerə yıxılan orta yaşlı, qara kostyumlu, qırmızı qalstuklu, saçları italyansayağı, gellə arxaya daranmış bir hündürboy kişi idi. Bahalı parçadan olan kostyumuna qonmuş qum dənəciklərini təmizləyib, heç bir şey olmaybmış kimi, gülməsəyərək ayağa qalxdı. Kifayət qədər nəzakətli tonda :

- İstəsən maşını işə də sala bilərsən, Yerdən gələn cisimlər, xüsusilə metal buranın mühitinə uyğunlaşa bilmir. Fəqət daxildə, əşyalar öz funksionallığını qoruyub saxlayır. Bayaq kənardan səni izləyirdim. Qapısını açma bilmirdin. Səni əmin edirəm ki, içinə əyləşsən maşından istifadə edə biləcəysən. Bu planetin əsas qəribəliyi elə ondan ibarətdir.

Seymurun maşından düşdüyünü görüncə sağ əlini ona tərəf uzatdı.

- Russo!
- Seymur – deyə tanımadığı bu yad insanın əlini sıxdı.

Qara kostyumlu cibindən ağ bağlama çıxarıb, içindəki parça topanı, uzatdı və yerə sərrib əli işarəsi ilə Seymurun əyləşməyini xahiş etdi. Bu qəribə mühitdə gözünü açandan bəri, qulağına bir əlavə səs , külək vıyılması, qum xışıltısı dəymirdi. Sonuncu dəfə belə sükunəti nə vaxt yaşadığını xatırlamırdı. Belə səsizlikdə fonunda öz nəfəsini və nəbzini aydın şəkildə eşitməsi, onu bir qədər qıcıqlandırırdı. Kim bilir bəlkə elə bu yad təbiətin susqunluğuna görə , indicə qəribə şəraitdə tanışdığı və hələ həyat tarixçəsini, bu planet sakini olub-olmamasını dəqiqləşdirmədiyi cənab Russonun danışığında qeyri adi intonasiyalar eşidirdi. Sağına və soluna ötəri göz gəzdirib, əyləşdi.

- Mən heç bir şey başa düşmürəm.... Hardayıq? Dəniz niyə yoxa çıxıb,günəşin yerinə başımızın üstünü alan bu körpüyə bənzər bulud nədir?

Kostyumlu əlini pencəyin sağ cibinə atıb, oradan rezin formasında qolbağa bənzərə qara rəngli nəyisə çıxardı. Hə...elektron saat idi. Aydın görsün deyə Seymura yaxınlaşdırdı.

- Hamsının cavabı bax bundadır. Beş ilə yaxındır ki, bu kainatın tərk olunmuş məkanına düşmüşəm. Saat normal işləyir, ancaq inanırsan inan, inanmırsan inanma, bu beş il ərzində saatının cəmi bir saniyəsi dəyişib. İtkin düşəndə saat 15.21 ³⁴ idisə, bu yaxınlarda saniyəni göstərən qiymət 34 dən 35ə keçib. Planetin adını bilmirəm, yerli “aborigenlər” o qədər də ünsiyətçil deyillər, ancaq onu bilirəm ki, bizim Yerlə müqayisədə burada zaman ildırım tezliyi ilə keçir. Yəni elementar məntiqlə götürsək 50 il sonra burada qocalıb hər necəsə doğma Yer planetimizə qayıda bilsək belə, ordakı itməkliyimizdən cəmi 10 saniyə keçmiş olacaq. Ətrafdakılar bizim bir neçə saniyə ərzində qocaldığımızı görüb, tam çaşqınlığa düşəcəkdir.
- Siz indi deyirsiniz ki, biz başqa planetə düşmüşük...Axı necə ? Siz hardansız? Necə oldu bura düşdünüz?

Russo dərin köks ötürüb sağ əli ilə gözünə düşən teli arxaya doğru hamarladı. Yerini rahatladıb, özünü bir qədər qabağı verdi.

- Mən Fransızam, Fransalı daşınmaz əmlak agentiyəm.

Seymur eşitdiklərinə inana bilmədi.

- Siz Fransızsınızsa mənim dilimdə necə olur belə səlis danışsınız?
- O sənə elə gəlir ki, sən dilində danışsın... Bu planetdə hamı eyni dildə danışır fikir dilində, əlbəttə bu telepatik ünsiyyətdən fərqli bir danışqdır. Hər ikimizin nitq orqanları işləyir və dünyada olduğu kimi havaya samitlər-saitlər “süzülür”. Sadəcə bu planetdə beyin necə çalışırsa hamı eyni cür danışır. Sənə elə gəlir öz dilində danışsın – hardansın özün ? (Seymur Azərbaycanın adını çəkdi) aha , sən elə sanırsan ki, Azərbaycan dilində danışırıq indi səniyənən, Ancaq səni əmin edirəm ki, tam yanılırsan, istəsən bu dəqiqə sübut edərdəm sənə.

Russo gözlənilmədən ayağa qalxıb baxışları ilə nəyisə axtardı.

- Budur başının üstünü alan və hər tərəfdən bu obaları işıqlandıran o səkkizə bənzər cisimi götürək...Bəli düz bilmisən o bu qalaktikanın qəribə günəşlərindən biridir. Əlbəttə ki bizim günəşdən funksionallıq, quruluş, fiziki xassələrinə görə fərqlənir. Ancaq demək istədiyim odur ki, sən özündən asılı olmayaraq artıq həmin cismin adını bilirsən

Həqiqətən də qeyri-iradi şəkildə dilindən indiyənə kimi eşitmədiyi bir sözün çıxdığına özü də valeh oldu.

- Qalifa!
- Bəli Qalifa, dediyim kimi, burada hamıyla dil tapa bilərsən.

Seymur tük basmış boğazını qaşayıb, fikrə daldı:

- Hamı deyəndə kimi nəzərdə tutursuz?
- Yerli planet sakinlərini, bizdən elə bədən, ümumi quruluş baxımından elə də fərqlənmirlər, yəni bizim kimi iki ayaq, iki əlləri, ürək və başları var, sadəcə bəzi daxili orqanizmləri, qan dövranları bir qədər fərqlidir və ən əsası, dermatoloji özəliyi var bu canlıların, dərilərinin konkret rəngi yoxdur.

Seymur yenə təəcüblə soruşdu:

- Necə yəni dərilərinin rəngi yoxdu, gözə görünməzdilər?
- Əksinə, onları mən öz dilimdə “spekt” adlandırırar, yəni dərilərində başdan ayağa daimi şəkildə göy qurşağının bütün rəng çalarlarına bir-birini dəyişməsi gedir, bir saniyənin içində,çöhrələri-əndamları sarı, göy və bənövşəyi görünüş alır. Odur qamışdan olan külafirəngi tərəfə bax, o bu sahənin bir növ baxıçısıdır, fikrin bizim yerdəki baxıçılara getməsin, mühafizəkar və ya komendant zad deyil. Öz cinsinin alimidir. Məqsəd səni, məni və Yerdən müəmmalı şəkildə bu planetə gəlmiş digər canlı və cansızları məsələn elə qamışdan olan bu komaları, maşını və digər əşyaları onların sivilizasiyasından təcrid etmək və gəlmə mənbəyini araşdırmaqdır. Bəli düz eşitdin, onlarda planeti yüksək sivilizasiya idarəedir, məqsədləri bizi yerli əhalidən gizlətmək həm də bizim tərəfdən onların bu ierarxiasız quruluşuna təsir edə biləcək ünsirləri əngəlləməkdir. Yəni “ılanın quyruğunu basdalamaq” misalı

kimi...dayan görüm yoxsa düz demədim “ılanın quyruğunu basdalamamaq” misalı...eh..nəisə özün başa düşdün. Bir sözlə, Yerin leksikonu ilə desək burda “həmişəlik karantindəyik”, tibb bacıları bizə yaxşı baxır, vaxtlı vaxtında yeməyimizi verir, bizimlə çox nəzakətlə davranır, ancaq bizimlə qoruyucu kostum geyinmədən ünsiyyət qurmur və bizi istədiyimiz vaxt çölə buraxmır. Yəni bunları bir metafora kimi deyirəm, yəqin özün başa düşdün. Yeri gəlmişkən burada yemək yeməy deyilən bir anlayış yoxdur.

Seymurun daha sual verməyinə bir lüzum qalmadı, nə ac idi nə də susuz, orqanizmində sanki indiyənə kimi həzm sistemi olmamışdı.

- Özün yəqin artıq başa düşdün, burada olanlar Qalifanın şüaları ilə qidalanır...Bizdə indi o qidalı şüaları uduruq, biz diyəndə ki, bütün vücudumuz, məsələnin pis tərəfi ondan ibarətdir ki, həzm sistemimiz çalışmasa, o funksionallığını itirə bilər. Yenə Yerə hər necəsə qayıtmağın öhdəsindən gəlsək, maksimum bir həftə sağ qala bilərik. Yeganə alternativ qidalandırıcı maddələrin müntəzəm olaraq sistem şəklində bədənə yeridilməsidir.

Birdən yer lərzəyə gəldi. Russo çevik Seymurun qolundan tutub, onu ayağa qalxmağa köməy etdi. “Tez min maşına, tez ol, tez ol”. Seymur artıq bir kəlma soruşmadan uzun illər ərzində etibar etdiyi dostu kimi Russonun göstərişinə tərəddüdsüz şəkildə tabe olub, açıq qalmış jiqulinin qapısından içəri atıldı, onun ardınca Russo tələsik elə həmin qapıdan maşına minib özü sükan arxasında əyləşdi və qapını bağladı. Yeraltı təkanın səthdə olan hər şeyi silkələməsi yeddinci sinifdə oxuyarkən Şamaxıda üzləşdiyi ilk zəlzələ “təcrübəsini” ona xatırlatdı. Fəqət bir qəriblik vardı, bu planetin yeraltı təkanında, ətrafdan olanların, qamış komaların, külafirənginin, Yerdən hər necəsə teleport olunmuş balıqçı evi yarpaq kimi dalğalansa da, hazırda içində daldalandıqları avtomobil tam sükutda idi. “Sıfır altının” çevrəsində olan hər şey bu planetar prosesin təsiri altındaydı, Seymur qanmaz deyildi, əlavə izahata da lüzum görmürdü. Bu planet, Russo da bir az əvvəl söylədiyi kimi metal-dəmir ilə əlaqə qura bilmirdi. Ac oldun, qurbağa ye,

mədən həzm etsin, iblis ye mədən həzm etsin, kaktus ye yenə həzm etsin, ancaq bir dəmir fraqmenti udsan, necə bədənə idxal etdinsə, zərrə qədər dəyişikliyə uğramadan olduğu kimi ifraz edəcəksən. Bu planet üçün həmin vəziyyət keçərli idi, ağıllı insan bundan öz məqsədləri üçün yararlanana da bilər, ziyanını da çəkə bilərdi. Seymura bircə baş verən təlatümün mənbəyi qaranlıq qalırdı.

- Ayıq-sayıq ol, indi hər şeyi öz gözlərinlə görəəcəksən
- Nəyi? –deyə Seymur təəcüblə soruşdu.
- Tss... işarə barmağını dodaqlarına sıxdı..- budur başlayır, qayalıq tərəfə bax.

Həqiqətən də, bir göz qırpımından qayanın dibindən açılan gözqamaşdıran bəyazlıq,əksinə hərəkət edən şalalə kimi göyün yeddinci qatına qədər uzandı. Bir-iki sayılacaq tezlikdə gəldiyi kimi də yoxa çıxdı. Qayanın yarıya qədəri əcaib şəkildə yoxa çıxmışdı. Elə bil kimsə qayada sirkulla dəqiq halqa çəkib, içini qara rəngə boyamışdı.

- Gördün, qayanı planetin səthindən sildi. İndi o qayanın yerində ucsuz-bucaqsız bir sonsuzluq əmələ gəlib...- qapını yenidən açıb,- düşə bilərsən təhlükə sovuşdu.
- Mənim olduğum ölkədə belə bir atalar sözü var, “Yel qayadan nə aparar!?” İndi bu planetdə bu məsələnin tam əksini gördüm?- deyə maşından enib Russodan məsələyə aydınlıq gətirməsini istədi.
- Heç bekar şeydi...fikir vermə
- Necə yəni fikir vermə? Gördüyüm bu dəhşət nəydi belə?
- Sənin, mənim bu planetə gəlişimin yan təsirləri, fəsadları.

Azərsat Kosmik Stansiyası barədə faktlar :

Ümumi uzunluğu: 130 metr

Günəş panellərinin uzunluğu: 80 metr

Çəkisi: 750 ton

Modul/segment sayı: 35

Daxili süni qravitasiya: yalnız bir segmentdə mövcuddur.

Əsas təyinatı: TAM MƏXFİ

Stansiyaya daimi ziyarət sayı: məxfi

Eksperimentlər: 1)bioloji və biotexnoloji 2) Yer və kosmosla bağlı elmi araşdırmalara 3)insan tədqiqatları 4) kosmosda fizika elmi sınaqlar 5) yeni

texnologiyaların yaradılması 6) çəkisizlik şəraitində kimyəvi sınaqlar 7) gen mühendisliyi və onun kənar effektləri 8) TAM MƏXFİ

- Stansiya 75 kompyuterlə və MƏRKƏZ-in superbilgisayarı ilə idarə olunur.
- Günəş panelləri sayəsində stansiya 90 kilovata qədər enerji yığır.
- Stansiyada elektrik şəbəkəyə qoşulmuş naqillərin uzunluğu 10 kmd-dən çoxdur.

V TƏFSİLƏTLƏR

Bakı Kosmik İdarəetmə Mərkəzi

- *“Bilirsən Allah hər şeyi qədərində verib, insan yaranandan ölənmə kimi özünə müəyyən çərçivə seçməlidir, çərçivəsiz həyat tərzini, hüdudları aşan şümarıqlıq... bunlar hamsı bəni adəmin öz ziyanına işləyir. Tanrı istəsəydi qarışıqlar bizdən daha irəli gedib dünyanı öz nəzarətlərinə keçirərdilər. Qarışqanın yeraltı dünyası ideal bir cəmiyyətdir, həm göbələk əkinçisi var, həm yaşıl bit sağan maldarı, həm hüdudları canı bahasına qoruyan əsgəri, həm qan-tər töküüb, kraliçaya sadıq olan fəhləsi. Klifford Saymak əsərlərin birində belə bir fikir ortaya atıb, ki, onu xatırladmasam qəbahət olar. Saymanın təbirincə desək, qarışıqların davamlı inkişafını əngəlləyən onların qış yuxusuna getməsidir, yəni qışda bütün işləri yekunlaşdırıb yuvalarına çəkilməsidir. Əsərin protoqonistlərindən biri süni üsullarla qarışıqların yuvasını isidir. Nəticədə yüz illər sonra qarışıqlar özlərinə göydələni hündürlüyündə yuvalar tikməyə, sürətlə çoxalmağa, müasir texnologiyalar icad etməyə başlayırlar.*

Bakı Kosmik İdarəetmə Mərkəzində gərginlik ən yüksək həddə çatmışdı. Onillərin əziyyətli, çoxmilyardlıq birgə layihəsi bir anda puç ola bilərdi. Bütün şəxsi heyət, Mərkəzin ali rəsmiləri, prezident administrasiyasından nümayəndələri, Rusiyadan yollanmış nümayəndə heyəti, yüksək çinli hərbi zabitlər, və ən əsası kosmonavtika sahəsinin aparıcı mütəxəssisləri Azərsat-ın

əlaqə yaratmasını gözləyirdi. Günəşdə baş verən güclü termopartlayışdan sonra yüksək dalğalar rəbitədədə ciddi problemlər yarada bilərdi. Layihə rəhbəri Sənanov Fərman, piylənmədən “pırtlamış” yekə qarnı və ətrafları ilə bir tövr özünü superkompüter operatorunun yanındakı yığcam taburetə yerləşdirə bilmişdi.

- *Fərman, bu qarışıq söhbətinin bizim bu məsələyə nə aidiyyatı var axı, -deyə yüksək texnologiyalar naziri soruşdu*

Kimi dərin fikrə gedəndə, öz fikirlərini ifadə edəndə çənəsini ovucunda saxlayır, kimi başın qaşır. Sənanov kompleksiz şəkildə, həmişə olduğu kimi burnunun eybəcərcəsinə uzanan tüklərini oynaşdırırdı.

- *Lap əla aidiyyatı var cənab nazir, ... biz yəni insanlar bunca illər inkişafdan, texnoloji bumdan sonra, fantastik filmlərin demək olar ki, əksər problemlərinin reallaşdığı bir zamanədə bəşər övladı hələ də işıq sürəti ilə hərəkət edə bilən bir gəmi hazırlamayıb. Yəqin Tanrı ona görə alimlərimizə bu çözümləri ilhamlandırmır ki, həddimizi aşacağımızı bilir...Bilirsən....*

Nazir Sənanovun bir qədər kefli olduğunu başa düşüb, ona tərəf əyilib qulağına pıçıldadı.

- *Bu söhbəti açma işçilərin yanında, dilivi sox qarnıva...-*

Operator gözücucu onların pıçılmasına baxmaq istəyirdi ki, nazirin nəzərlərinin ona zilləndiyini hiss etdi, dərhal udqunub, yalandan aidiyyatı olmayan klavişləri döydü. Nazir belini kresloya söykəyib, operatora sərt şəkildə

- *İki saatdı əlləşirsən, bir əlaqə qura bilməmişən stansiyayla, bir az çevik ol, mən hələ prezidentin iclasına getməliyəm..*
- *Oldu – operator yenidən udqunaraq, qalın şüşəli eynəklərindən monitorun məsafə sayğacı hissəsinə kökləndi.*

MTT seqmenti Azərsat-a qoşulmuş ilk modullardan sayılıb, adından da göründüyü kimi ekipajın ümumi maddi-texniki təchizatı şöbədən konveyr və mexaniki üsulla , yəni robot “PATSAK”ın ortababat çatdırma xidməti sayəsində həyata keçirilirdi. Modulun strukturu elə qurulmuşdu ki, şəbəkə şəklində olan

dəmir panellər və filterlər digər seqmentlərlə müqayisədə daha sərin və tərəvətli hava bəxş edirdi. Bu seqmentdə olmağı həm də kapitan niyə sevərdi?, ona görə ki, stansiyada yeganə seqment idi ki, süni qravitasiya yaradan sistemlə təchiz olunmuşdu. Ancaq müvəqqəti, bir saatlıq süni ağırlıq qüvvəsinə bir ay ərzində bütün stansiyaya sərf olunan qədər enerji gedirdi. Ona görə kosmonavtlar bir anlıq özlərini Yerdəki kimi hiss etmək üçün, Dadaşovun yalnız ara-sıra bu şöbəyə gəlib, ürəyinə nəisə pis şeylər danmışdı. Dadaşovun əsas üstün cəhəti bütün tapşırıqları vaxtlı-vaxtında ən mükəmməl şəkildə yerinə yetirə bilməsi idi, artıq suallar verməzdi, yerli-yerində danışar, nizamnamə çərçivəsindən bir santım belə kənara çıxmazdı. Azerkosmos nizam-intizamı, əmrlərə tərəddüdsüz tabeçiliyi prioritet saydığından, beynəlxalq ekspedisiyaya məhz onu rəhbər seçmişdilər. Yox əlbəttə ki, söhbət digər xarici ekspedisiya üzvləri ilə müqayisədən getmir, layihənin əsas təşəbbüskarı Azərbaycan tərəfi olduğundan rəhbər də elə mütləq şəkildə azərbaycanlı seçilməli idi. Ona görə də, hələ Bakıda olarkən, 3 nəfərin 44 yaşlı Surxay Cabbar, 31 yaşlı Mustafa Çətin – Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etmiş Anadolu türkü və özü –kapitan Etibar Dadaşov namizədliyinə baxılan zaman, Kosmik İdarəetmə Mərkəzi yekdil şəkildə onu bu posta layiq bilmişdi. Normal ‘rutin’ tapşırıqlar zamanı Dadaşovun yüksək səriştəsi və peşəkarlığı yalnız həsad doğururdu.

Mərkəzin ən böyük səhvi Dadaşovu fors-major hallarda sınınamaması idi. Kapitan hər zaman ayıq-sayıq olmalıdır, bütün ekipaj və milyardlarla manat dəyərində olan sofistik qurğular və bütövlükdə yüksək strateji əhəmiyyətə malik stansiya onun öhdəliyində. Dadaşov isə indidən özünü bu vəzifəyə yad biri kimi hiss etməyə başlayırdı. Sinirləri ona xəyanət etmişdi. İndiki vəziyyətdə elə ilk on gün ərzində ev üçün burnunun ucu göynəyən gənc əsgər tək, Yer planetinə, vətənə, o doğma torpaqlara, sülhün ətrafa yayıldığı, firəvan və sabit həyatın bir-birini təkrarlayan günlər şəklində davam etdiyi “dünyaya” qayıtmaq istəyirdi. Amma indi baş verənlərdən sonra ona Yerdə də, doğma vətəninə də yer olmayacaqdı, rəzalət, çoxsaylı dindirmələr, rütbənin aşağı salınması - əlbəttə ki ən yaxşı halda, ən pis halda isə işdən kənarlaşdırma, yüksək vədlər verən pensiya proqramından

xaric edilməsi, azadlıqdan məhrum olma...Qayıtmaqda bir şey deyildi...kosmonavtını itirmiş Gürcüstan bir tərəfdən, qonşuları yanında pis duruma düşmüş yerli rəhbərlik bir tərəfdən, bütün yük boynuna qalacaqdı.

Smart saatına baxdı, birdə gördü ki, fikirlər vaxtını əməlli başlı alıb. Yarım saat. Qərribə idi ki, nə Yeqordan nə də Amerikalı “gözəlçədən” səs-səmir gəlmirdi. Kristal mənşəli şüşədən olan zərbəyədavamlı sensor paneldə Bakı ilə rəbitənin olub-olmadığını yoxlamağa çalışdı.

- *Access denied* – deyə proqram təminatına yazılmış qadın səsi ingilis dilində, rəbitə yaratmağa icazənin olmadığını bildirdi.

Hə... Sənanov dediyinin üstündə durandır. Portalın açılmasına hələ uzun, həyəcan dolu saatlar qalırdı. Sensor panelə dairəvi şəkildə işıq düşdüyünü gördü, yox bu, led diodların saçdığı bəyazlıq deyildi, əmin olmaq üçün əlini üzərinə tutdu, işıq dərhal kənara saçmağa başladı. İşığın arxadan kiminsə ona tərəf tutduğu cib fənəri olduğunu anladı. Qəfil döndü...Kim idisə fənəri bu dəfə üzünə hədəfləndiyindən, işıqdan başqa heç nə görə bilmirdi.

- *Vəhşi Liverpool, gözəgörünməz Tompson, bəs Buve adası necə, bu haqda nəisə eşitmişən? Atlantik okeanın cənubunda yerləşir.* – Ona müraciət edən şəxs ona doğma olan azərbaycan dilində səlis danışdığından, düşdüyü şokdan ağızını açmağa belə dili gəlmədi. – *gözə xəfif görünən dumanla əhatə olunan bu ada 18-ci əsrdə Fransalı səyyah kapitan Buve tərəfindən kəşf olunub. Ada həqiqətən də səyyahların maraq dairəsinə çevrilmişdi.*

Dadaşov özündə güc tapıb ayağa qalxdı və məsafənin qısa olduğunu sanıb sağ yumruğu ilə səs gələn tərəfə bütün vücudunun ağırlığı ilə həmlə etdi, süni ağırlıq qüvvəsi rejimindən hələ çıxmamışdı, ancaq birdə hiss etdi ki, ayaqları havada yellənir, boğazından qalında dəmir parçası ilə oqədər möhkəm yapışmışdılar ki, çənəsini tərپətməyə belə imkanı yox idi. Ona zillənmiş işıqdan sonra gözləri tədricən, ətrafı seçməyə başlayırdı. Onu boğazından saxlayan stansiyanın işçi robot Patsakdı.

- *AA-44-S-S-P, AA-44-S-S-P ...Dadaşov robotu deaktivləşdirmək üçün yalnız ona məlum olan şifrələri bir təhər xırıldaya-xırıldaya səsləndirsə də, bir faydası olmadı. İşçi robot onun əmrlərini qulaq ardına vurdu...- Patsak, məni yerə burax...yerə burax!*
- Onu burax Patsak - deyə bayaqdan onunla azərbaycan dilində danışan müəmmalı səs yenidən qulaqlarını cingildətdi.

Robot əmri eşidən kimi heyət rəhbərini dərhal yerə buraxdı. Dadaşov tənəffüs olduğundan, yerlə leş tək sərildi, embrion formada uzanıb ağır-ağır tənəffüs alırdı. Başını qaldıranda gözlərinə inanmadı, yerində dondu. Kaibov - həmin o Qazax kosmonavt robotun boynunda ayaqları sallağı əyləşmişdi, baş şərait başqa durumda, məsələn parkda, küçənin ortasında belə bir mənzərə sadəcə gülüş doğura bilərdi. Lakin vəziyyət indi kapitan üçün o qədər qarmaqarışlıq idi ki, fikirləri uzlaşdıran məntiqi zəncir haça-paça olmuşdu.

- *Patsak bundan sonra mənə tabedir... sənə narahat olma, özünə gəl, tənəffüsünü seyrəlt... bax belə... harda qalmışdım Patsak?* deyə Kaibov soruşdu
- *“BU-VE”* – deyə robot vahiməli səs tonu ilə hecalandıraraq cavablandırdı.

Deməli, onillər sonra, yəni 18-ci əsrdən sonra söhbət gedir, ada izsiz-tozsuz yoxa çıxdı, Ceymz Kuk kimi dahi səyyah belə onu həmin kordinatlarda aşkarlaya bilmədi, bilirsən də özünü nüfuzdan salmamaq üçün, Buvenin ümumiyyətlə mövcud olmadığını, adını daşıyan səyyahın isə sadəcə aysberq gördüyünü söylədi. 200 il keçməmiş başqa bir səyyah – bu dəfə İngiltərəli balinaovu gəmisinin kapitanı və daha sonra digər həmkarı kapitan Norris, adanı birinci dəfə imiş kimi yenidən kəşf etdi. Sonuncu ona Liverpul adını verdi. Sirlər dolu, hərdən qeybə çəkilib, hərdən aşkar olan həmin Buve adası indi də əvvəlki mövqeyindədir. Ada hazırda Norveç torpağıdır və ən əlçatmaz adalardan sayılır. Adaya ən yaxın quru – 1600 km aralıda yerləşir. Adada statistik baxımdan yaşayan olmasa da, onun “nöqtə. BV” sonluqlu internet domeni mövcuddur ki, bu adanın yeganə müəmması deyil.

Dadaşov artıq özünə gəlmişdi. Növbəti hücum cəhdinin mənasız olduğunu başa düşüb, bayaq oturduğu, dəmir döşəməyə bərkidilmiş taburetdə yerini yumşaltdı.

- *1964-cü ildə ada yaxınlığında bir dənizçi gəmisi qəzaya uğrayır. SOS signalına gələn xilasedicilər, adanın sahilində dənizçilərin gətirdiyi, “bəd gündə istifadə” üçün özləri ilə gətirdiyi azuqə ehtiyatlarını və dənizçilərə aid əşyaları tapsalar da, bu qədər ekipaj üzvü tam tərkibdə yoxa çıxmışdı. İllər keçdi 1979-cu ildə süni peyk ada yaxınlığında işıq sıçrayışı qeydə aldı, həmin sıçrayış nüvə sınağı olsa da, heç bir dövlət partlayışa görə məsuliyyəti öz üzərinə götürmədi.*
- *Kaibov, sən əməlli başlı zibildəsən, əlivi qana bulamısan, üstəlik hər ikisi sənini üçün xarici dövlətin vətəndaşdır. İndi burda nə boşboğazlıq edirsən*
- *Buve adası....BUVE.... bunu yadda saxla, bu ad sənə hələ lazım gələcək, elə Çilov adasını yaddaşında bərkid. – Patsakın boynundan düşüb, əyləşmiş kapitanla bir səviyyədə olmaq üçün ona tərəf xəfifcə əyildi. - İndi əsas məsələni səni burdan xilas etməydi.*

Patsak, MTT seqmentindən çıxıb, sağa –sola boylanın Kaibovu dalınca düşdü, Dadaşov yerindən qalxdı. Kaibov yenidən seqmentin qapısından boynunu çıxarıb, enerji qənaət elə, qravitasiyanı söndür. Dadaşov özünə söz verdi ki, ilk növbədə Kaibovun ona doğma olan dildə belə səlis danışmağı hardan bildiyini öyrənsin. Qazax türkçəsi ilə azəri türkçəsinin arasında hər halda, yerlə-göy qədər fərq var idi. Bayaqdan taburetin oturacağıının alt hissəsində uğurla gizləyə bildiyi cib bıçağını hər ehtimala qarşı kostyumun qolunun biləy hissəsinə keçirdi.

VI

YARIMÇIQ QALMIŞ MƏZUNİYYƏT

Ozon qatı...Təki problemərin əsası, bu mif şəklində onilliklər ərzində insanların beyinlərinə yeridilmiş planetar böhran xurafatı olaydı. Monreal Protokolu ilə stratosferik ozon təbəqəsini məhv edən xlorin və bromin tərkibli maddələrin istehsalı və zavod-fabriklərdəki emissiyaları beynəlxalq nəzarətə götürüldü. Məqsəd qütblərdə iqlimin kəskin şəkildə dəyişməsinə yol açana

“ultrabənövşə” bombardmanın qarşını almaq idi. 2014-cü ildə ozon təbəqəsinin tədricən bərpa olunması xəbərini dünya ictimaiyyəti bir müştərək qələbə kimi car çəkdi. Axı problemlər bununla bitmir, sadəcə bir-birini müəyyən vaxtdan sonra əvəz edir, ozon qatı yerinə gəldi, bir neçə il sonra turşu yağışlar başladı, ozon bərpa oldu, Qolfstrim cərəyanı dayandı, ozon qayıtdı mussonlar cənub-şərqi Asiyanın xəritəsini əməlli başlı cızma-qara etdi.

Etibar (Dadaşov) Əhmədlidə qaldığı həyət evində, yerə saldırdığı süni ot təbəqəsinə uzanıb, “saçlarını darayan günəşin” şüalarını az qala hava kimi udurdu. Son üç ildə, yay olsa belə, günəşin belə parlaq, tam göz dələn sarı olmasa da, qəhvəyi ilə, narıncı çalar arasında olan bir tutqun rəngdə olduğunu görməmişdi, indiki vaxtlar üçün əslində bu tutqun rəng özü bir, təbiət töhfəsi sayılardı. Uşaqlıq illərini xatırladır ona, bu istisi yerə çatmasa da, isti vermiş kimi olan günəş. İndi günəş evin divarına vurulan gözəl mənzərə kimi bir şeydi desə yanılmaz. Kim bilir bu yanar ulduzda termoproseslər zəiflədikdən sonra, bir tədbir görülməsəydi, bəşəriyyət bir-iki ilin içində kosmosun xatirə kitabına düşə bilərdi. Ancaq çıxış yolu kimi havaya, göydən yer təbəqəsinə istilik dalğaları ötürən, uzunmüddətli uçuşunu təmin etmək üçün uran enerjisi ilə çalışan milyonlarla, kim bilir milyardlarla termo-dronlar buraxdılar. Səmaya baxanda indi buluddan çox onların xaotik görsənən, əslində isə ideala yaxın planlaşdırılmış trayektoriya ilə uçan az qala birbirini sürtüb keçən bu avtonom idarə olunan uçaqları görmək olurdu. Universitetə daxil olduğu ildə, yaddındadır ki, hələ səmada süzən bu xilasedicilərin sayı az olduğundan temperatur aşağı idi, yayda belə müsbət on səkkiz, müsbət iyirmi dərəcəni ötməzdi, az olduqlarından həmdə başını qaldıraraq yuxarı baxanda, sanki bir neçə nəhəng qarğa dəstəsinin havada qəribə şəkildə savaştığını görürdün. İndi isə o qədər çox və kütləvi idilər ki, səmada bulud əvəzi statik bir qara qübbəyə bənzəyirdi. Hə termo-dronların digər üstünlüyü onların gecələr, yer planetinin məskunlaşmış ərazilərini - əlbəttə ki, okeanlar və səhraların əksər bölgələrini çıxmaq şərtilə - işıqlandırır. Təbii gecənin nə olduğunu artıq bu ekoloji inqilabdan sonra doğulmuş uşaqlar anlatmaq müəllimlərə, valideynlərə olduqca çətin gəlirdi.

Bütün bunları istər-istəməz düşünən Etibar, uşaqlıq illərinə hər şeyin təbii olduğu vaxtlara dönmək, süni otun üzərində deyil, kələ-kötür, tir-tikanlı yabanı otun, daş-kəsəyin üzərində uzanmaq istəyərdi.

- *Etibar, yanına gələn var. İşyerindəndi deyəsən, hərbi formadadı. –deyə həyat yoldaşı onu bu düşüncələrin ağuşundan qopardı.*
- *Burax gəlsin!...*

- Etibar, bu tam məxfi layihədi, sənə deyirəm. Ya bu sənədi imzalayıb, məsuliyyəti öz üzərinə tam götürürsən, ya səni ümumiyyətlə idarədən xaric edirik. Bütün həssas avadanlıqlar, son dərəcə qiymətsiz təlimatlar, proqram təminatları necə deyərlər “sənin əlindən keçəcək”. İnan mənə idarənin verdiyi qonorarla elə qayıdan kimi təqaüdə çıxıb bilərsən.
- *Yüz min? –deyə artıq Dadaşova maraqlı gəldi.*
- *Bir sıfır da əlavə elə - Kapitan Nemanzadə dişlərini ağartdı. Məbləğin göstərdiyi effektdən razı qaldı*
- *Bir milyon manat , bir milyon manat,, həqiqi deyirsən Malik?*
- *Etibar, xətrini çox istiyirəm, ancaq bir iki dəfə məni yalan danışan görmüsən,...*
- *Qardaşım, onda gərəy düzünü deyəsən, çox təhlükəli işdi də, yaxın kosmosda radiasiyayla əlaqələ tədqiqatlar aparacam. ?*

Hər tərəfdən dəmirə bənzər materialdan olan lövhələrdən qurulmuş, divar kağızı və ya nano-liflərdən ibarət işıqsız örtüyü olmayan kiçik kabinetə baxanda kapitan Nemanzadənin bədəninə vic-vicə düşürdü. İçəri həqiqətən də soyuq idi. İstər istəməz oturduğu stulun belinə asdığı pencəyini geyinib, özünü qabağa verdi.

- *Bu soyuqda necə oturursa, ağıllı isitmə sistemin işləmir bəyəm.*
- *Yox, özüm bədənim soyuğa öyrəşdirirəm, süni soyuğa, görürsən kondisioneri qoşmuşam... Termo-dronların əlindən şaxtaya-borana da həsrət qalmışıq. Dedim evdə heç olmasa əvvəlki illərin imitasiyasını yaradım. Bu bir yana sən sualıma axı cavab vermədin ?*

Kapitan başını buladı, Dadaşovun kondisioneri söndürdüyünü görüb, yenidən pencəyinin düymələrini açmağa başladı

- Bilirsən Etibar, mən sənə nə qədər yaxın olsam da, sənədi imzalamamış layihə barədə bir kəlmə belə deyə bilmərəm, ancaq sən mənim dostum-qardaşımsan, ona görə də, bir kəlmə ilə səni əmin edirəm ki, heç bir radiasiya, filan yoxdur. Gördüyün iş sadəcə lazımı düymələri basmaq olacaq. Vəssalam
- Missiyanın təyinatı nədir?

Kapitan artıq danışıqın faydasız olduğunu görüb, ayağa qalxdı, sənədi etibarın qarşısından götürüb mavi qovluğun içinə qoydu və barmaq izini lazımı sensorun üzərinə qoymaqla onu tam kilidlədi. Burulub getmək istəyirdi ki, Etibar qolundan tutdu.

- Yaxşı razıyam, ver qol çəkim. Sənə bilirsən ki, inanıram. Bircə mənə de görüm, missiyanın müddəti nə qədərdir və ekipaj üzvü neçə nəfər olacaq?

VII PORTALIN YAN TƏSİRLƏRİ

Sərasər on beş il olarda ki, Seymur hələ bir qayıdış yolu tapa bilmədiyi yad planetə, təkcə qoxusu üçün burnunun ucu göynədiyi doğma dünyasından yeni əşyalar, avadanlıqlar, tikililər, təbiət landşaftı fraqmentləri və bəzən təsadüfi insanlar gəlməyə davam edirdi. Dırnaqarası aborijenlərin “Ron-Qon-Don” adlandırdığı planetdə, “Yerlilərin” kontingenti bu illər ərzində böyüyərək, Seymur və Russo ilə birlikdə 7 nəfər çatmışdı. Özünə məlum olmayan səbəbə bu planetə portasiya edilmiş ikinci insan olduğunu nəzərə alsaq, ondan sonra peyda olan təsadüfi yerlilərin çoxu, peşə baxımından balıqçılar, dənizçilər idi. Üstəlik artıq onların heç biri nə Seymur kimi Azərbaycanlı, nə də Russo kimi Fransız deyildi. Cənubi Amerika və Afrikadan olan vətəndaşlardı. Üstəlik iki il əvvəl 3 dost balıqçı artıq planetin karantin zonasında yox, tam başqa- Seymur və Russoya məlum olmayan sahələrindən gətirilmişdi. Hər yeni “dünya sakini” planetdə peyda olanda, onlar toplantı keçirir, “qonağı” sual-cavaba tutur, onun həyəcanlanmaması üçün planet haqqında zəruri bilgilərlə məlumatlandırır və özləri üçün nəyin-nə yerdə olduğunu aydınlaşdırmağa çalışırdı. Artıq özləri üçün bu müəmmalı fenomenin prinsiplərini müəyyən çərçivəyə təsbit etmişdilər:

- 1) Dünyadan bu yad planetə portallar 2 istiqamətdən açılıb: Azərbaycan və Atlantik okeanın cənubunda yerləşən vulkanik mənşəli Buve adasından balıqçıların yoxa çıxarkən olduqları son kordinatlar, həmin o adanın sularına gətirib çıxarırdı.
- 2) İlk insanın gəlişindən 20 il vaxt keçsə də, portala düşənlərin hamısı maksimum 4 saniyəlik intervallarla, habelə bu planet üçün ayrı-ayrı vaxtlarda Yer planetindən qeyb olub.
- 3) İlk əvvəl Qara Dəlik variantı üzərində götür qoy etsələr də, Seymurun Azərbaycan olan ikinci portal mənbəsindən gələn sonuncu “yerli” olduğunu və ondan sonra başqa heç bir ərazidən insanların gəlmədiyini nəzərə alaraq, bunu naməlum hökumətlərin və ya alim qrupunun keçirdiyi mətbuatdan gizli qalan eksperimentlərin fəsadları olması versiyası üzərində durdular.
- 4) Hər teleportasiyadan sonra planet tədricən məhv olur, planetin bir sutkası ərzində 4-10- məhv edən halqalar ərsəyə gəlir. Aborijenlər planeti tədricən əşşüzənə döndərən və 500-1000 ilə tam orbitindən çıxmasına bəis ola biləcək, özləri üçün yad olan dağıntı prosesini insanların “Ron-Qon-Don”-a gəlişinin fəsdları olduğunu hesab edir.
- 5) Teleportasiya bir tərəfə işləyir. Hələ ki, heç biri Dünyaya qayıda bilməyib, bu versiyanı alt-üst edə biləcək bir yol var, məhv edən halqalar ərəfəsində göyə qalxan şüaya daxil olmaq. Ancaq hələ ki, heç kim həmin şüanın hara apardığını bilmək üçün həyatını riskə atmayıb. Onsuzda bu variantın heç bir faydası yoxdur. Lap tutalım, o “bəyazlıq” insanı dünyaya qaytarsa belə, planetdə təcrid olunmuş qalan 6 nəfər onun nəticəsi barədə hər hansı məlumat ala bilməyəcəkdi.

“Spektr” adlandırdığı işıldayan aborijenlərdən biri qumsal təpədə uzanıb, qarşıdakı boşluğa tamaşa edən Russo və Seymura yaxınlaşıb, qarşılarında sallağı əyləşdi.

- Şüanız əksik olmasın!
- Hər vaxtın xeyr, spektr, şüan əksik olmasın (aborijenlər bu planetin əsas qida mənbəyi olan Qalifanın şüalarını artıq sosial həyatın ayrılmaz hissəsinə çevirmiş, yerli leksikona əvəzolunmaz şəkildə daxil etmişdi.)

Spektr durmadan yaşıl,qırmızı, sarı, narıncı,boz,qara, ağ, göy, mavi, çəhrayı və s. insan gözüne naməlum olan rənglərə çevrilsə də, Seymurgil artıq yerli planet sakinlərinin dəri qatının bu dəyişkənliyinə alışmışdı. Spektr burnundan axan suyu ovucu ilə silib, quma sürdü. Torpaq nəmlikdən onun əllərinə hopmalı olsa da, bu mühitə gələn yad mənşəli struktur olduğundan heç bir reaksiya vermədən əlində olduğu narın kristallar şəklində əvvəlki yerinə süzüldü.

- Nə xəbər spektr?
- Çox pis xəbərlərdir, cənab Russo. Halqalardan biri bugün icma başçımızın oğlunu aparıb. Sizin gəldiyiniz ulduza lənətlər yağdırırlar, özümüzkilərdən biri olsa idi, onun üçün narahat olardım, amma sizin həyatınız üçün qorxmuram.
- Niyə?
- Çünki lap sizə hücum etməyə qalxışsalar belə, bir xətər gətirə biləməyəcəklər? Mən ümumiyyətlə Sizi anlama bilmirəm,...Siz öz ulduzunuzdakı fiziki göstəricilərlə gəlmisiz bizim məskənə, biz sizə heç bir vəchlə güc tətbiq edə bilmərik, bunun sadəcə öhdəsindən gələ bilmərik. Bütün bunları bilə-bilə bizə müqavimət göstərmirsiniz, təcrid olunmuş ərazini tərk etməyə belə cəhd etmirsiniz?
- Axı nəyimizə gərəkdi, onsuzda sizin planetdən bir baş çıxara bilmirik. Biz sadəcə dünyaya qayıtmaq istəyirik. Sizin planetdəki dediyin kimi hər yerdə halqalar əmələ gəlir, bizə elə bu sahildə qalmaq daha münasibdir. Hər halda burda yerdən gələn dəmir sayəsində özümüzü sığortlaya bilirik.
- Sizinlə bağlı dünənki icmanın toplantısında ciddi söhbət oldu...Başbilənlər bizlərə 6 qalifa vaxt verib, sizin gəldiyiniz ulduz haqqında lazımı məlumatlar toplamağa.
- Nəyə lazım olan məlumatlardan söhbət gedir?
- Halqaların sizin gəlişdən sonra yarandığına əmindirlər, biz dinc ulduzun sülhsevər sakinləriyik, ancaq bizim üçün müdafiə hər şeydən vacibdir. Halqaların yaranma səbəblərini araşdırıb, kökündən kəsmək lazımdır.
- Sizin bizim planeti məhv etmək istəyirsiniz?
- Biz o qədər də vəhşi deyilik, məqsədimiz məhv edən halqaların mənbəyini tapıb, onu aradan qaldırmaqdır. Bizim başbilənlərin gümanı

belədir ki, Sizin ulduzun başbilənləri kosmik səfərlər üçün yüksək çeviklik əldə etməyə çalışır. Bu onun fəsadlarıdır.

- Yəni işıq sürətini nəzərdə tutursan?
- Bəli hər halda bu planetdə hamımız fikir dilində danışırsınızsa, deməli siz onsuzda mənim nə demək istədiyimiz anladınız, artıq suallara lüzum yoxdur.... – bizim başbilənlər hesab edir ki, sizin başbilənlər kosmik çevikliyi tam mürəkkəb yolunu – yəni bizə məlum olmayan yolunu kəşf edib.
- Məgər “ışıq sürətinin” sizə məlum olan asan yolu var?
- Əlbəttə biz artıq yüzlərlə qalifa ərzində bu ulduz yoluna bələd olmuşuq.
- Siz bizi də göndərə bilərsiz?

Spektr ayağa qalxıb, burulub getmək istədi, Seymur onun əlindən tutan kimi, spektrın dəyişən rəng çalarları onun bütün vücuduna sirayət etdi. Güclü ürəkbulanma hiss edib, reflektiv olaraq əlini buraxsa da, Spektrı geri baxmağa vadar edə bildi.

- Sualımıza cavab vermədin dost? –deyə Russo da ayağa qalxıb onunla eyni səviyyədə səsləndi.
- Mən yalan danışa bilmirəm...Sizi geri göndərmək mümkündür. Ancaq təəsüflər olsun ki, başbilənlər bunu məqsədəuyğun görmür. Onlar hesab edir ki, sizi qaytarsaq
- Qaytarsaq nə? Niyə əziyyət çəkirsən, olduğu kimi de.
- Siz gedəcəksiz, ancaq halqalar bizim planeti məhv etməyə davam edəcək. Yəni halqaların mahiyyətini öyrənmədikcə sizi əldən vermək olmaz. Sizin bilgilər bizim araşdırma üçün çox faydalı olacaq.
- Bilgi-milgini bilirsən harana...-Seymur özünə gəlib, aborigenə əsəbindən küfr etməyə çalışırdı ki, Russo “Bəsdı” deyə onun sözünü kəsdi.Spektr sözünə davam etdi.
- İkincisi, biz hələ də sizin ulduzun harda yerləşdiyini dəqiqləşdirə bilməmişik, sizin tanıdığınız qalaktikalarla, bizə məlum olan qalaktikalar arasında heç cüzi əlaqə belə yoxdur. Üçüncüsü isə çevik səyahət edərkən zaman paradoksları yarana bilər. Çox önə düşə bilərsiz. Sizin dillə desək çox uzaq gələcəyə. Sizin ulduzun kosmik mövqeyini bilmədiyimiz üçün atlama vaxtı arada neçə qara dəliyin olacağını təxmin etmək olmur.
- Sənin dediklərinə elə çıxır biz burda sizin girovlarıq?

Spektr Russoya yaxınlaşıb qulağına pıçıldadı.

- Mən bayaq sənə ipucu verdim, ancaq görünür, mənim işarəmi anmadım, qaçın bu təcrid olunmuş sahədən, burda qalsaz sizi əmin edirəm heç geriyə qayıtmaq demirəm, yaxınlıqdakı ulduzlara belə uça bilməyəcəksiz. şimalda İbra hündürlükləri var, orda məskunlaşın, “Sansan” deyə müdrik varlıqlar var, sizin- bizim kimi iki əl, iki ayaq – bədən quruluşunda deyillər, ilk rastlaşanda qorxa bilərsiz, ancaq tam xeyirxah varlıqlardır. Sizə kömək edən olsa yalnız onlar olar. Sadəcə bir şeyi qulağınıza sırqa edin, bizim haqda bir kəlmə belə danışmayın. Ora ki, düşdüz bizi tam unudun, sanki spektr deyə adlandırdığınız bizlərə heç vaxt rast gəlməmişiz. Bizim adımızı çəksəz onların fikirlərində, gözləri qarşısında bizim rəng dəyişən dərilərimiz canlanır ki, bu onların son dərəcə həssas olan optik görmə sistemlərinə ağır əzab verir. Sizin xeyrinizə deyirəm, bu ulduzda elə sizə xətər də gəlsə, bircə onlardan gələcək. Unutmayın.

VIII

BƏRPA OLUNMUŞ RABİTƏ

Birinci dəfəydi ki, Kaibova üzbəüz belə yaxından, diqqətlə baxırdı. Cizgiləri, yuxarıya doğru qalxmış qara qaşları, başının məzəli yumru forması, yarıqıvrım, əsgər düzümlü saçları – Dadaşov and içə bilərdi ki,

- Məni Qazax niyə adlandırırısan?

Dadaşovun rəngi üzündən götürüldü. Ürəyini oxumuşdu bu müəmmalı insan. Özünü toxtamağa çalışdı:

- Nə bilim elə əvvəldən öz aramızda hamı səni Qazax deyə çağırır. Həmkarlarım sənin adını soyadını çəkməkdə çətinlik çəkirdi, ona görə.

- Sizə axı kim deyib ki, mən qazaxam....Qazaxıstana ümumiyyətlə aidiyyatım yoxdur. Məni Seymur çağır, adım Seymurdu... Mən də Azərbaycandanam...Nədi inanmağın gəlmir. Mənim Qazaxstanlı olmağım beynivə yeritdiyən bir illüziyadır.

Yuxudan oyanın, gözlərinizi açın və qaranlıqda sahili görünməyən bir dənizin ortasında, təkbaşına dərin suda olduğunuzu düşünün, bu vahimə, bu dəhşət nə qədər aşırıdırsa, bax , Dadaşov da özünü belə tam aciz və dərin çaşqınlıq keçirən biri kimi hiss edirdi.

Düzdür “andıra qalmış” müqaviləyə imza atan vaxt, Qazaxstandan Azərsat stansiyasına hər hansı seqmentin birləşəcəyi barədə ona bir məlumat verməsələrdə, 2 ay əvvəl Bakı ilə əlaqə yaradan zaman, Sənanov , dəniz qonşusu olan ölkədən Müslüm Kaibov adlı birinin ekipaja əlavə olunacağını nəzərinə çatdırmışdı. Sənanovun yalandan Qazax deyə, Azərbaycanlı bir kosmonavtı, kim bilir bəlkədə başqa bir peşənin sahibini stansiya göndərməkdə məqsədi nə ola bilərdi axı? Heç bir məntiqə sığmırdı.

Bu əsnada, bundan sonra Seymur adlandırılacaq Kaibov kommunikasiya panelinin aşağısına əyilib , altdan keçən naqilləri əlləşdirdi. Etibar üçün əla fürsət idi, onu arxadan yaxalayıb, zərərsizləşdirməyə . Ancaq biləyində gizlətdiyi bıçağı çıxarmasıyla, Patsakın Seymurun qabağına keçməsi bir oldu. Seymur üzünü çevirmədən, işinə davam edəcəsinə:

- Qardaşım, mən səni xilas etməyə gəlmişəm, sənə bayaqdan biləyində gizlətdiyini bıçaqla üzərimə hücum çəkmək istəyirsən. İndi kommunikasiya sistemini işə salım özün görəcəysən.

Dadaşov başını qaşdı. Axı sistemin nəyini qoşacaqdı. Sonuncu dəfə bir neçə saat əvvəl kommunikasiya qurğusunun köməkliyi ilə Bakı ilə birbaşa əlaqə yaratmışdı.

- Aha , bu da bu. –deyə ekranın yanmasını görüb, həmən çevrilib dikəldi. - Sənanovnan danışdıqlarını deyirsən, Gürcüstan-Rusiya müharibəsi- filan, ay axmaq bunlar hamsı sənənin beynində dolanan xülyalardır. Sənə dedim axı. Mənə inan, indi sənənin üçün bütün orbitdə və onun həndəvərində məndən başqa dost yoxdur.

Etibar yenə də təəcübləndi Seymurun telepatik bacarıqlarına. Amma inanmağı gəlmirdi ki, Seymura yəni keçmiş Kaibova bu məlumatlar elə telepatik bacarıqlar sayəsində aşkar olub.

- Bax neçə vaxtdır ekspedisiyaya rəhbərlik edir, gəl lap aydın olmaq üçün sualı belə qoyum, neçə vaxtdır bu stansiyadasan?.

- İkinci ilə keçməyə 3 ay qalıb. Niyə soruşursan?

Seymur kapitana məzəmmətlə baxıb dedi:

- Ay axmaq ona görə soruşuram, ki həqiqəti səndən yaxşı bilirəm, sən stansiyaya təşrif buyurandan bəri vur-tut heç 10 dəfə yerlə danışmamısan. Budur ekrana nəzər yetir, sonuncu dəfə Mərkəzlə 2 il əvvəl 23 aprel 2018-ci ildə birbaşa rabitə qurulub. Budur düyməni basdım, Bakıya sorğu göndərirəm, qəbul eliyən kimi ekranda görüntü peyda olar.

Seymurun telepat olduğu düşüncəsi ilə, Dadaşova çevik və spontan hərəkət etmək seçimi qalırdı. Ona görə, özlüyündə təhlilə, götür-qoya yol vermədən, toparlanıb qəfil şəkildə Seymurun boynuna ağır yumruq zərbəsi endirdi. Seymur huşunu itirib yerə sərildi. Özünə də maraqlı gəldi ki, bu dəfə Patsakın cıncırı belə çıxmadı. Yerə sərilməmiş Seymurun nəbzini yoxlayırdı ki, ekranda fonun dəyişdiyini gördü.

Bu arada,

Nəhəng dairəvi zal gecənin qaranlığında telestudiyasının işıqları söndürülmüş xəbərlər otağına bənzəsə də, yalnız bir neçə monitorun və sistem panelinin aktiv vəziyyətdə olduğu otaq əslində kosmosda və ya yerin orbitində olan obyektlərlə əlaqələrin qurulduğu rabitə zalı idi. Üçüncü cərgədəki işlək kompyuterin səs sütunlarından çıxan 80-90-cı illərin həzin romantik mahnı sədaları altında gecə növbətçisi,arıqlığından yanaqlarında az qala yarıqan əmələ gəlmiş, qalın şüşəli eynəkdə , ağ xalatda olan Pərviz və təhlükəsizlik xidmətinin tanışlıqla işə düzəlmiş və mühafizəçi vakansiyasınının fiziki baxımdan heç bir tələblərin cavab verməyən kürən, qartalburun, qaşığı çapıq mühafizəçisi Əsəd “vaxtı öldürmək” üçün professor Adil Məsməliyevin akvariumundakı kloun , qızılı ya da albinos dəriləri olan işıldayan tetra və “basemani” göyqurşağı balıqlarını yemləyirdi. Bakı Kosmik İdarəetmə Mərkəzinin icraçı direktoru olan professor Məsməliyev,

düzbucaq formalı “üçün birə” ölçülü iri akvariumunda olan dünyanın müxtəlif okeanlarından gətirilmiş dırnaqarası dekorativ balıqlarının sağ qalması üçün gecə növbəsinə qalan işçilərə onların qeydinə qalmağı dönə-dönə tapşırır, onları hansı qida növləri ilə yedizdirmək və nə vaxt yedizdirməklə bağlı təlimatlar belə verməyi unutmazdı. Artıq işçilər rəhbərin bu balıqlarını o qədər yedirmişdilər ki, bu vərdiş onlar üçün də bir hobbiyə, maraq dairəsinə çevrilmişdi. Pərviz israrlı şəkildə akvariumun üstündən quru yem tökməyə çalışan Əsədin qolundan tutub:

- Bəsdi, bu qədər yem verməy olar. İstəyirsən şişib partdasınlar?!

Hər ikisi zəlin kəlləsində sağ və sol tərəfdən paralel şəkildə quraşdırılmış iri səs sütunlarından çıxan həyəcan siqnalına gözlərini zillədi. Xeyr bu yanğın həyəcanı deyildi. Təlimata görə, adətən kosmosdakı süni obyektlərlə və ya kosmik gəmilərlə əlaqə yaranan zaman zaldan belə əcaib səslər çıxardı. Əcaib ona görə ki, Pərviz bir-iki ay olardı işə düzəlmişdi və belə qulaqdələn həyəcan siqnalla yalnız kağız üzərində tanış idi, qaldı ki, tanışlıqla işə düzəlmiş mühafizəçi Əsəd bunun nə olduğundan baş çıxarsın.

Saat gecə ikinin yarısı olsa da, Pərviz icraçı direktora təcili zəng vurmağı lazım bildi.

....

- Saatdan xəbərin var, dəli olmusan məni bu vaxtda yuxudan oyadırsan?- deyə hələ tap toparlanmadığı aydın olan professor Məsməliyev xəttin o biri ucundan deyindi.
- Adil müəllim, inanmazsız, ancaq 3-cü sıranın ruportuna siqnal daxil olub, orbitdən kənardan. Məlumat mübadiləsi üçün bizim təsdiqi gözləyirlər. Qəbuledicini işə salmaq üçün Sizdən cavab gözləyirdim.
- Sən nə danışsən...Qaç təcili İrşadın oturduğu kompyuterdə, monitorun sağ küncündəki taytl yazılan hissədə hansı adın göstərildiyini mənə de. Di tez ol.

Pərviz özünü yaman itirmişdi. Bilmədi smartfonunu bir yerə qoysun yoxsa özüylə götürsün. Əsəd isə vəziyyətin qəliz olduğunu görüb, ayaq yoluna getmək bəhanəsi ilə aradan çıxmışdı. Üçüncü cərgədəki monitorların işıqlar yanmadığından alaqaranlıqda ayağının altında keçən naqillərin qovşağına fikir vermədi, ayağı

ilişib üzüstə yerə gəldi. Yenidən ayağa qalxıb, ufuldaya-ufuldaya üstündə lazımsız yapışqan kağızların, qərribə cizgi filmi qəhrəmanlarının mini təsvirləri ilə bəzədilmiş monitorun sağ kənarına nəzər yetirdi. Smartfonun yenidən qulağına alıb.

- Azersat 1.0 yazılıb

Xəttin o biri ucunda tam sükunət yarandı. Elə bil Məsməliyev nəfəsini belə saxlamışdı. Xoşbəxtlikdən kirayə qaldığı evlə idarəetmə mərkəzinin arasında 1 məhəlləlik məsafə vardı. Ayaqnan belə gedib gəlmək vur tut 2-3 dəqiqə çəkərdi. Mərkəzin yazılmamaş qaydalarından biri də elə buydu: rəhbər mərkəz yaxınlığında yaşamalması idi, hərbi hissə yaxınlığında hərbi şəhərcikdə qalan kombriqlər, bölmə rəisləri kimi .

- Dəstəyi yerə qoyma, rəyasət heyətini qaldırıb, 5 dəqiqəyə özümü çatdırıram ora!

Seymur özünə gəlib, zədələnmiş boynunu ovuşdurdu. Birdə gördü ki, Dadaşov məzarlıqda kabus görmüş insan kimi gözlərini zilləyib ekrana. Ekranada Mərkəzlə yaradılmış rabitədən göndərilən görüntüdə canlı rejimdə 2 ağ xalatlının professor və 3 yüksək-çinli tünd göy mundirdə olan zabitlər ayaq üstə həyəcanlı baxışlarla, qarşı tərəfin Dadaşovun dillənməsini gözləyirdi. Professor Məsməliyev işarə barmağı ilə eynəyini burnuna yaxşıca otuzdurub, səbirsizcə sözə başladı

- Kapitan Dadaşov, Salam... Özümü təqdim edirəm, mən Adil Məsməliyev Bakı Kosmik İdarəetmə Mərkəzinin yeni direktoruyam, solumdakı 2 nəfər mərkəzin məsul işçiləridir, sağında duran cənablar Təhlükəsizlik və Müdafiə Nazirliyinin işçiləridir. Arxamda duran mülki geyimdə olan şəxs isə...

Kapitan Dadaşov dilə gəldi

- Arxanızda duran şəxsi yaxşı tanıyıram...Kapitan Nemanzadə. Mənim yaxın dostum – deyər kinayəli səs tonu ilə vurğuladı – Görürəm mundirdən azad olmusan Malik ?

- Kapitan yox, artıq polkovnikəm , Etibar.... uniformaya gəlincə, artıq prezident administrasiyasında çalışıram – müşavir. Ona görə mülki geyimdəyəm.
- Bəs, Sənanov hanı, onu burda görmürəm?

Dadaşov ekranda olanların baxışlarının toqquşduğunu, Genuyada Fieskonun suiqəsd iştirakçıları tək bir-birinin gözlərinə baxa-baxa hərəkətsiz şəkildə bir-birinə işarə etdiklərini sandı.

- Etibar, Sənanov çoxdan vəzifədən azad edilib, 2 il əvvəl vəzifə başında etinadsızlığa görə işdən qovuldu, heç bir sistemə götürmədilər işə, prezident təqaüdünü ləğv edib, adi baza pensiyasına otuzdurdular. Dözməyib martda ürək tutmasından keçindi.

Dadaşov köhnə iş yoldaşının belə yersiz zarafat etməsini hec cür anlaya bilmədi.

- Nə çərənliyirsən....Onuynan bir-iki saat əvvəl danışmışam. Özüm şəxsən danışmışam. Mənə stansiyanın yerlə bütün rabitə xəttlərini müvəqqəti dondurmağıma göstəriş vermişdi.

Zabitlər Nemanzadənin və professoru çaş-baş şəkildə baxırdı. Ağ xalatlı cavan mərkəz işçilərindən biri xəlvətçə Məsməliyevə yaxınlaşıb qulağına nəisə pıçıldadı. Dadaşov yenidən onları inandırmağa çalışdı

- Səhvimi boynuma almalıyam, gəmidə insident baş verib, Sənanova məruzə eləməmişəm, eləməmişəm deyəndə ki, heç buna macal verməyib. Stansiyada cinayət baş verib. Gürcüstanlı və Belarusdan olan ekipaj üzvümüzü qətlə yetiriblər. Bir az var zərərsizləşdirdiyim Qazaxstanlı ekipaj üzvü artıq burda 2 astronavtı qanını töküb... – Dadaşov göz yaşlarını saxlaya bilmədi, danışığı tərzi yumşaldı – artıq başımı itirmişəm, - hönkür-hönkür sızıldayaraq, aciz şəkildə kresloya əyləşdi , başını əllərinin arasında gizlətdi. – Bura bir sallaqxanaya dönüb, ömrümdə bu qədər qan görməmişdim. Güllə olsaydı çaxardım başıma....Bu işə axı niyə razılaşdım.?! Ölən iki heyət üzvünün ailələlərinin onları cənazələri üçün gələcək hökumət nümayəndələrinin üzlərinə necə baxacam

Məsməliyevin him-cim işarəsi ilə ağ xalatlılar ekrandan aralandı. Yalnız idarəetmə mərkəzinin rəhbəri, dolu, yaşı 60-70 arası bir heybətli zabit və köhnə dostu

Nemanzadə qalmışdı. Mərkəzin direktoru “deyəsən başına hava gəlib” deyərək Nemanzadənin qulağına pıçıldadı. Nemanzadənin əl işarəsi və turşutduğu üz cüzlərindən onun heç də bu replikalardan xoşlanmadığı sezilirdi. Professor yenə özünü saxlamayıb artıq ekrana baxa-b axa:

- Kapitan Dadaşov – kosmik stansiya....

Nemanzadə professorun sözünü kəsib tələsik Dadaşova səsləndi.

- Qoy mən deyim... Etibar özünü ələ al, eşidəcəklərini səni şoka sala bilər. Ona görə özünü bərk tut. Azərsat stansiyası işə düşəndən biz - biz deyəndəki Kosmik Mərkəz sənənlə yalnız bir dəfə əlaqə saxlamışıq, o da ki, stansiyadakı seqmentlərin işini uzlaşdıran sistemi aktivləşdirdikdən sonra məruzə etmişdin. Ondan sonra heç nə. Tam zülmət; Stansiya son iki ildə müəmmalı şəkildə yoxa çıxıb. Sənnən əsər-ətər çıxmadı, peyklərlə yoxladıq, heç nə, yenə inanmağımız gəlmədi bu boyda stansiya Yer in orbiti yaxınlığından necə qeyb ola bilərdi axı. Məcbur olub həmin vaxt Beynəlxalq Kosmik Stansiyanın demontajı ilə məşğul olan NASA astronomlarından “əl-üstü” bizim stansiyanın öz cari kordinatlarında mövqe tutub –tutmadığını öyrənməyi xahiş etdik. Stansiyadan yenə bir xəbər yox idi. Layihə tam iflasa uğramışdı. 2 ildir ki, bu xəbəri kütləvi informasiya vasitələrindən bir-təhər gizlədirik. Əvvəlcədən sənə qeyd olunan görüntülərini montaj edib, sənə sağ-salamat olduğunu hər şeyin normal olduğunu göstərməyə çalışmışıq.
- Yox, yox, yox... Mənə qulaq asın, sizə deyirəm, stansiyada qan töküblər, bizi təcili evakuasiya etməlisiz. Sağ qalan o biri iki heyət üzvünün həyatı üçün narahatam. Əmrinizi gözləyirəm. Biz....

Nemanzadə yumruğunu var gücü ilə qarşısındakı masanın üstünə vurdu.

Məsməliyev o qədər diksindi ki, atılanda eynəyi yerindən oynadı.

- Biz, nə biz? Sən nə danışırsan...Nə biz, ... biz deyilən şey yoxdur... Nə gürcü, nə belarus.... nə amerikan.... Səndən başqa stansiyada heç kim yoxdur ay axmaq, sən Azərsat kosmik stansiyasına təhkim olunmuş yeganə ekipaj üzvü həm də rəhbərsən.

Dadaşovun gözləri yaşardı. Başını əllərinin arasında üzə çıxarıb, hələ də bu ideyaya müqavimət göstərircəsinə, ağızının altında nəisə donquldandı.

- Görürdün, sənə deyirdim axı –

Dadaşov bir də gördü ki, Seymur arxadan zərbə alan o deyilmiş kimi, yenidən Patsakın boynunda əyləşib və dişlərini ağardır.

- Sənə deyirdim, mənə inanmırdın...bunlar hamsı sənənin illüziyalarıdır.

Dadaşov udqunub, yenidən ekrana baxdı

- Onu görürsüz? Bax bu əclafi deyirəm...2 kosmonavtı öldürüb.
- Görürük, görürük. – deyə sözlər həvəssiz şəkildə Nemanzadənin dilindən çıxdı.
- Bax o öldürüb ekipaj üzvlərini.

Professor qəribə şəkildə soruşdu

- Kapitan Dadaşov, başa düşürük ki, tənhalıqdan stres keçirmisiniz, yaşıl həbləri vaxtında atmayanda hallüsinasiyaların, sayıqlamaları olması gözləniləndir, ancaq tam səmimi deyirəm, sizin kimi hazırlıq səviyyəsi, sizin qədər təcrübəsi olan bir peşəkar üçün ə belə bir halın yaşanması bizim üçün gözlənilməz oldu. Patsak, ideal şəkildə hazırlanmış, insana heç bir halda xəter gətirə bilməyən robotdur. Onun proqramında ümumiyyətlə öldürmək, insana hücum etmək deyilən bir formula yoxdur.
- Patsakı demirəm, onun boynunda oturub, hırıldıyan bu əclafi deyirəm.

Nemanzadə yenidən səbirsizcəsinə

- Etibar, bir də deyirəm, orda Patsak və səndən başqa heç kim yoxdu. Faktiki olaraq sən stansiyada yeganə canlısan. Bəsdir bu oyunları oynadın. Bizi qorxudursan.

Seymur Patsakın boynunda tarappılıyla yerə düşüb, hər şeyə biganə olan dəmir parçası robotun başını sevimli ev heyvanı kimi sığalladı.

- Sənə nə deyirdim... Mənə inanmırdın

Seymur özünü əməlli başlı təlxək kimi, aparır; əllərini qartal tək açıb sağa-sola süzdü, sinxron şəkildə dalğalandıraraq, səma yırtıcısını imitasiya etməyə çalışdı. Görünür, hər vəchlə Mərkəzdə olanların diqqətini cəlb etmək istəyirdi- deyə Dadaşov düşündü. Yerdə olanlar isə yalnız ekspedisiya başçısını qəribə şəkildə

seyr edirdi. Bu dəqiqə əlinə tapanca versəydilər, boşaldardı bir daraq gülləni onu qıcıqlandıran bu “Qazaxın” beyninə.

- Əlaqəni kəsmək vaxtıdır, cənab Kapitan – deyə Seymur hələ də ekranın qarşısında var gəl edərək, xəbərdar etdi. – təhlükənin yaxınlaşdığını hiss edirəm

Dadaşov özündən asılı olmayaraq təlxəklik edən, ancaq indiyənə kimi dedikləri düz çıxan Seymurun sözlərinə daha çox inanırdı. Bu qərribə duyğunun mahiyyətini anlaya bilmir.

- Əlaqəni kəsmək məcburiyyətindəyəm – deyə Dadaşov ekrandakılara səsləndi. Yeni kapitan Seymur....Tfu...heç soyadını da bilmirəm, soyadın nədir sənin?
- Məmmədov, Seymur Məmmədov, anket dolduracaqsansa, təvəllüdümlə, doğrulduğum yeri də deyim

Dadaşovun öz-özünə danışması artıq Kosmik İdarəetmə Mərkəzində konkret cavablar gözləyən operativ heyətin əsəblərinə işləyirdi. Bayaقدan lal-dinməz duran yaşlı zabit, boğazını təmizləyib imperativ ədayla:

- Termotoksin aparatının vəziyyəti nə yerdədir, dayandırmamısan hələ?
- Hə işləyir, niyə soruşursuz ki, sistemdə heç bir nasazlıq yoxdur.

Seymur uniformanın boyunluğunu qaldırdı və Dadaşova yaxınlaşıb qulağına pıçıldadı.

- Bax müqaviləyə qol çəkdi, sən təməl insan hüquqlarından məhrum olursan, özün görürsən də, onu sənə sağ-salamat olmağın yox, başına gələn bütün pis hadisələrin səbəbkarı olan termotoksin aparatıdır. Onlara vacib olan odur ki, bu aparatı daimi olara saz işləsin. Elə bilirsən son iki ildə sənə qara qaş-gözün üçün darıxmışdılar. Sadəcə onlara eksperimentin nə qədər uğurlu keçdiyini və nəticələri öyrənmək istəyirdilər, vəssalam. Onu dakı, indiki rabitə ilə əldə etdilər. Rabitə qurulan zaman stansiyanın sisteminin reyestri, əsasən də termotoksin aparatının rəqəmsal göstəriciləri birbaşa Mərkəzin superkompyuterinin yaddaşına rezervləşdirilir. Vəssalam. Qardaşım həmin müqaviləyə qol çəkməklə sənə faktiki olaraq əlivi ölüm şəhadətnaməni veriblər.

Dadaşov tərəfə baxan ekrandakıların baxışları birdən birə tələyə düşmüş tülkü kimi təşviş-həyəcan formasını aldı. Bir anın içində, ekran partlayaraq, qığılımlarını və şüşə qırıntılarını ətrafa səpələdi, çəkisizlik şəraitində partlayış dalğası o qədər güclü oldu ki, Dadaşovu birbaşa seqmentin xüsusi möhkəm metal qatqısından hazırlanmış korpusuna çırpdı. Qığılımlar yanğın xəbərdarlıq sisteminin sensoruna düşdüyündən, həyəcan siqnalı qalxdı.

- Diqqət, A3-2 seqmentində yanğın təhlükəsi var. Diqqət , A3-2 seqmentində yanğın təhlükəsi var. Zəhmət olmasa yuxarı paneldəki qırmızı manual düyməsini basıb əleyhqazı geyinin və fəvqəladə vəziyyət rejiminə keçin. (deyə sistemə əvvəlcədən yazılmış kişi təlimatçısının xəbərdarlığı səsləndi)

Patsak 20 metrə qədər uzana bilən əli ilə, lazımı düyməni basıb əleyqazı çıxardı və fəvqəladə vəziyyəti deyil, nasazlığın avtomatik aradan qaldırılması rejimini tətbiq etdi. Həyəcan siqnalı dərhal kəsildi. Əleyhqazı yarı-huşsuz olan Dadaşovun başına keçirdi və özü havada xaotik şəkildə uçan şüşə qığılımlarını öz daxili tozsovuran ilə yığmağa başladı. Çəkisizlik olmasa da, Seymur əvvəlki kimi ayaq üstə idi və seqmenti girişi tərəfə həyəcanla baxırdı. Seqmentin girişində ekspedisiyanın yeganə qadın üzvü olan Amerikalı astronavt Keyti gördü, hər iki əlində Dadaşovun iki il ərzində çantasına gizlətdiyi qırmızı-sarı dəstəli iki bıçağı parıldadı. az qala bu dəqiqə Seymurun üstündə dişi aslan tək atılacaqdı. Sarı-qırmızı dəstəli bıçağın üçüncüsünü isə Dadaşov bilək hissəsində gizlətməmişdi. Yerində olub-olmadığını yoxlayanda gözlərinə inanmadı. Son bir saat ərzində Dadaşovdan bir dəqiqə uzaqlaşmayan bu iti alət müəmmalı şəkildə yoxa çıxmışdı. Ekranın arabir qığılıcı saçan dəliyində bir gümüşü işıltı gözünə sataşdı. Aha...həmin qırmızı-sarı dəstəli bıçaq idi, məsələnin bir tərəfinə əmin oldu ki, ekranı bıçaq atmaqla partladılar, ancaq həmin bıçağın onun biləyinin arasından neçə düşdüyünü və Keytin həmin bıçaqla telekommunikasiya monitorunu niyə partlatdığını anlaya bilmədi.

Keyt sağ əlindəki bıçağı sərrastca Seymurun sinəsi istiqamətində atsa da, “qazax” vaxtında tərpendi , ülgücü yalnız sağ çiyini cızıb-kəsdi və ayaqaltındakı kiçik dəmirbarmaqlıqların altında düşdü. Sol əlindən sağ əlinə aldığı ikinci bıçaq bu

dəfə havada uçmadı. Seymur yaralanan və al qana boyanan çiyinini tutub, ona tərəf bıçaqla hücum edən Keytə müqavimət göstərmək üçün lazımı müdafiə vəziyyətini aldı. Keyt ona çatar çatmaz, bütün bədən çəkisini arxaya atdığı ayağına verib, sol əli ilə boynundan tutdu və ətaləti pozmadan, sağ əli ilə müşayət edə-edə qəfil sağ əlini ani peyda olan taxta dirək kimi möhkəm saxlayıb əks istiqamətdə hərəkət etdirdi. İki əksqüvvənin çarpışmasından, bir nöqtəyə gələn Keyt və Seymurun az qala beton qüvvəsi almış sağ qolu ilə toqquşmasından Amerikalı astronavt boğaz hissəsindən gələn xırıltılı səsi ilə yerə sərildi. Seymur yerdə hərəkətsiz sərilməmiş, Keytin nəbzini yoxladı.

- Boynu sındı... Qaldı biri.

Dadaşov gözlərinə inanmırdı. Birinci dəfə idi ki, qarşısında adam öldürürdülər. Daxili havanın normal tələblərə cavab verdiyi haqqında kompyuter car çəkdi. Dadaşov başa düşdü ki, qonşu seqmentə keçib, hermetik qapını bloka qoymaq üçün ta bundan yaxşı fürsət ola bilməz. Yoxsa bu manyak tezliklə onun da axırına çıxacaqdı. Ayağa qalxıb, seqmentin kənarında naqillərdən tutaraq, güc topladı və ikinci modula çəkisizlik şəraitində uçub, düşə bilmək üçün lazımı sürət yığmağa çalışdı. İki təkana artıq ikinci seqmentdə idi. Hermetik qapını bağlayıb pəncərəsindən Qazaxın hələ də Keytin idman geyiminə bənzər gündəlik uniformasının ciblərini yoxladığını gördü.

- Hə əclaf indi içəridə vakum əmələ gətirim, onda görüm necə sağ qalırsan?

Seymur onun sözlərinə reaksiya verib, ona deyil qarşı 3-cü seqmentin girişinə doğru baxdı. İnana bilmədi, hermetik qapılar əslində səsi keçirmirdi.

- Vakum əmələ gətirsən özün də məhv olarsan...-

Səs arxasından gəlirdi. Seymur qonşu seqmentdə, olduğu halda, onu pəncərədən gördüyü halda, səs müəmmalı şəkildə arxadan gəlirdi. Burulub bir də gördü ki, Seymur elə həmin vəziyyətdə Keytin meyitin ciblərini eşələyirdi. Qapısını bağladığı seqmentdə yox, gizləndiyi seqmentdə. Tam güzgü effektiydi. Dadaşov artıq dəli olmaq həddinə çatmışdı. Yenidən pəncərədən qonşu seqmentə təşviş dolu

baxışlarla nəzər saldı. Orda da Seymur əyləşmişdi, indi gizləndiyini saydığı Yapon modulunda da Seymur eyni vəziyyətdə durmuşdu. Sadəcə mövqelər əks idi.

- Bizdən stansiya ərazisində heç yerə qaça bilməzsən.... Həmsi sənənin beynindədi...yox-yox, şəxsiyyətin ikiləşməsi və çoxlaşması deyilən şey yaşamırsan. Biz proyeksiyalarıq, kosmosun uzaq ulduzlarında transmissiya olunmuş proyeksiyalar. Əvvəl də dediyim ki, burada sənənin bircə dostun varsa o da mənəm, Nado, Yeqor, Keyt, Andrey bunların hər biri proyeksiyalardır. Sənə elə gəlir ki, onlarla son 2 ili keçirmisən, sənə elə gəlir ki, onlarla birgə duz-çörək kəsmisən, dərdlərini bölüşmüşsən, onları tənbeh edib-tərifləmişsən və ya açıq kosmosda təmirə göndərmisən, nə bilim eh digər tapşırıqlar vermişsən. Bunların heç biri həqiqətdə olmayıb. Proyeksiyalar da şəxsiyyətlər kimi fərdi xasiyyətlərə malik olur, onlardan bəziləri sənənin beynində öz təyinatını bilir, məsələn mənəm kimi, və Rusiyalı kosmonavt saydığını Yeqor proyeksiyası kimi. Ancaq sobada qalıqlarını aşkarladığımı sandığın Andrey və ya indicə öldürdüyüm Amerikalı gözəlçə Keytin proyeksiyası həqiqi təyinatını bilmir. O sadəcə sənənin düşüncələrində, məni düşmən sayır, ekipaj üzvlərini öldürdüyümü düşünür. Ona görə mənəm üzərimə bıçaqla hücum etdi. Əslinə qalanda heç kim heç kimə hücum etməyib, çünki biz mövcud varlıqlar deyilik, sadəcə proyeksiyalarıq. Ona görə də, belə demək olarsa, bütün yaşananlar sənənin beynində gedən bir növ simulasiya prosesidir. Sənənin üçün qeyri-reallığı reallığa çevirir. Bax, indicə Mərkəzlə danışan zaman əlaqənin sonunda ekrandakılar baxışlarında bir tuhaflıq duydun. Çünki sən Keytin ekranı bıçaqla dağıtdığını düşündükdün. Əslində isə onların son gördüyü şey, sənənin əlindən qəzəbli şəkildə buraxılan qırmızı-sarı dəstəli bıçaq oldu. İndi sənənin beynində 2 proyeksiya qalıb. Mən ---sənənin dostun və Yeqor göndərilən ən təhlükəli proyeksiya,..... bax görürəm məni anlamaqda çətinlik çəkirsən.Ağlına neçə-neçə gümanlar gəlir...Təsəvvür etdi ki, sən təhlükəsizlik proqramı, sizin dillə desək anti-virusu olmayan bir sistem sən, götürək sadə əməliyyat sistemini, biz də

uzaq planetdən super-istedadlı hakerin göndərdiyi təhlükəli viruslar və ya soxulcanlar. Bizlər, yəni biz deyəndəki Yeqordan başqa qalan proyeksiyalar, qovluğun içində olan adi fayllarıq, təyinatımız həqiqi virusu sistem istifadəçisinin diqqətindən yayındırmaqdır. Yeqor isə troyan virusudur. Əvvəl o da adi fayl kimi sistemdə istifadə olunur, bir pozuntu yaratır, ancaq sonradan saatlı bomba kimi işə düşür və ya elə adından da məlum olur, necə ki, Troyaya hədiyyə edilən at heykəlin içindən gecəylə spartalı əsgərlər axışıraq şəhəri viranə qoyur.

Dadaşov bu fikirləri şüurlu şəkildə təkzib etməyə nə qədər çalışdısa, şüar-altı Seymurun dediklərinə inanmağa məcbur edirdi.

- İndi deyirsən sizlər mövcud deyilsiz? Bunların hamsı xam-xəyallardı?
- Bəli, elədir ki var.
- Sən qarabasma və ya o söz ki, işlədirsən ...("Proyeksiya"deyə Seymur xatırlatdı) hə proyeksiyasansa, onda gözümü yumub özümə inandıra bilərəm ki, mövcud deyilsən, sonra gözlərimi açaram sən də yoxa çıxarsan.

Seymur başını bulaya-bulaya kapitana yaxınlaşıb əlini dostcasına onun çiyinə qoydu. Dadaşov bir qədər hürküdü.

- Sakit ol... Nədən çəkinirsən, mən sənə burda yeganə dostunam. Bunu yadda saxla...Sualına gəlincə, "YOX"
- Nə "YOX"
- Yox ki, məsələni müşkil tərəfi də elə ondadır, bəli bu faktı danmaq olmaz ki, şəxsiyyətin ikiləşməsindən, şizofreniyadan əziyyət çəksəydin, iradi olaraq onun öhdəsindən gələ bilərdin. Ancaq biz axı proyeksiyalarıq, anlaşılırsın deyə sənə asan dildə başa saldım axı, viruslar...Kosmosun insan üçün əlçatmaz bucağından göndərilmiş viruslar, lazımı təhlükəsizlik tədbiri görmədiyən halda sistemi onlardan necə təmizləmək olar, yalnız formatlaşdırmaqla, bədxassəli şişdirsə nə bilim kəsib tullamaqla, sənənin beyninlə bu variant sənənin intihar etməyinə bərabərdir ki, bu heç bir tərəfə sərfləmir. Sənənin yalnız iki variantın var. Qabaqcadan deyim ki, bu iki seçimdən heç biri sənənin ürəyincə olmayacaq . İndi isə gəl sənə təhlükəsiz

yerə aparım. Sənin bilmədiyin yer olmalıdır. Əks halda, səndən hər vəchlə istədiyini almaq məqsədi güdən Yeqor, yəni rusiyalı kosmonavt proyeksiyası bizi asanlıqla tapacaq. Dediyim kimi, beynin bu saat əks fikirlərin, toqquşan xəyalların əsl döyüş meydanına çevrilib. Gedək.

IX

İBRA HÜNDÜRLÜKLƏRİ

Təcrid olunmuş portal sahəsinin sərhədində ucaldılmış təxminən 2 metr hündürlüklü çəpəri adlamaq, hər biri üçün son dərəcə vahiməli gəlmişdi. Yeni yerlilər bir yana, pul hərisliyi ucbatından adada təsadüfən teleportasiya zonasına düşmüş və son 20 ili bu yad planetdə keçirmiş Russo üçün, doğmalaşmış sahəni tərk etmək, vətənə qayıdış üçün bir ümid qığılıcımı yaratsa da, onu son dərəcə həyəcanlandırmışdı. Bitkiyə bənzər möhkəm materialdan toxunmuş çəpəri, sonuncu dırmaşan da elə Russo oldu. Nədənsə ona elə gəlirdi ki, təcrid zonası onu geri çəkirdi, ürəyinə nəisə dammışdı. Tələş etməkdən özünü saxlaya bilmirdi.

Ətrafa göz gəzdirdikdən sonra, qarşılarında açılan üfüqdə iki çox hündür dağa bənzər bir quruluş gördülər. Uzaqdan baxana da məlum olurdu ki, həmin quruluş heç də Yer planetinin dağları ilə eyni cinsdən deyil. Tam simmetrik, çoxsaylı bucaqları olan bir göydələn tikiliyə bənzəyirdi. Təxminən yer məsafəsi ilə beş kilometr uzaqlıqda olan həmin nəhəng dağa irəliləmə başlamışdılar, ki, yamacın orta hissəsindən qırmızı bir işıltı gözə dəydi. Hər birinin gözləri qamaşdı. Əlləri ilə gözlərini ovuşdurdular.

- Russo bu nəydi belə, gözlərimi yandırır?
- Nə olmağın bilmirəm, bircə onu bilirəm ki, bizim burda olmağımızdan xəbərləri var, budur bax.

Eyni mənbədən çıxan qırmızı işıq bu dəfə uzanan lövhə şəklində onlara tərəf irəliləməyə başladı, hər halda işıq şüası olmadığına əmin oldular, çünki işıq sürəti üçün həmin məsafəni qət etmək bir göz qırpımından dəfələrlə az vaxt tələb edirdi.

- Seymur başla saymağa !
- Nəyə sayım?
- Vaxtı say!
- Bir- iki – üç –dörd- beş – altı –yeddi

- Biz qaçaq ya dayanaq – deyə balıqçılardan biri həyəcan içində soruşdu.
- Russo? İndi bəs fikrin nədi?- ikinci balıqçının da sualı cavabsız qaldı.

Seymur çevik hərəkətə keçib, yerdən boz rəngə çalan, kənarları iti, daş parçası qaldırdı. Əlini dala verib, artıq yaxınlaşan naməlum , şüa kütləsinə tuşlamağa hazırlaşdı ki, Russo əli ilə “dayan” işarəsi verdi. Seymur birdə gördü ki, Russoyla özündən başqa həmin yerdə heç kəs qalmayıb. Balıqçılar bir bir gəldikləri təcrid olunmuş zonaya qayıtmağa tələsərək, çəpəri dırmaşırdı. Üzünü çevirəndə həmin qırmızı kütlənin hər tərəfdən onu və Russonu ehtiva etdiyini gördü. Hər tərəf köpüyün içində çalxalanan su kimi qeyri-real mühitə çevrilmişdi. Russo əmin oldu ki, sürət yağın və onları üzərində geri çəkən qırmızı şüalı lövhə əslində yerli məkanın bir nəqliyyat vasitəsidir. Seymur bilmədi ki, qırmızı lövhəyə aya basmaqla onların bəxti gətirdi yoxsa öləcə kimi təcrid olunmuş zonada qalmağı üstün tutan balıqçıların .

Son durağa çatmışdılar ki, Russo Seymura dağın əslində nəhəng bir tikili olduğunu göstərdi. Qırmızı lövhə onları üzünə mamır kimi bənşər yaşıllıqla parıldayan dumanlı eyvana daxil edən kimi, uduqları havada nəyinsə dəyişdiyini hiss etdilər. Doğma planetlərində dağın zirvəsinə çıxsaydılar bəlkə, narahatlıq, ağırlıq keçirə bilirdilər, burda isə tam əksini müşahidə edirdilər. Tənəffüs sistemləri bir anlıq çox rahatlaşmışdı, sanki ağ ciyərlərindən keçən hava yox bal idi, ifadə edə bilmədikləri özəllikdə olan hava dövrəni bir məzəmə tək ürəklərini oxşayırdı. Eyvan hər tərəfdən bağlı olduğu üçün qaranlıq otağa açılan girişdən keçmək lazım olduğunu anladılar. Ağillərinə minbir güman gəldiyindən içəri keçməyə tərəddüd edirdilər, bu mütləq sükutdan pusqu qoxusu gəlirdi.

- Seymur, gəl indidən özümüz üçün bir şey qətiləşdirək. Zonada qalsaydıq heç vaxt evə geri dönmə bilməyəcəkdik. Risk etmək məcburiyyətindəyik, təhlükəli, ölüm riski yüksək ola bilər , ancaq ən azından hərəkətə keçməklə azından Yerə qayıtmaq ümidi yaranır.
- Mənə görə narahat olma, qorxsamda bu lənətlənmiş torpaqlarda qalmaq fikrində deyiləm. Sən zonanı tərk etmək planını bölüşəndə, bütün gecəni kiprip-kipriyə vurmadım, oyağ qalıb özlüyümdə hər şeyi götürqoy etdim. Mən spektra nəisə əvvəldən inanmıram. bizə sığortalanmaq lazımdı, mən

bayaq yerdən götürdüyüm daşı özümdə saxlamışam. Sən də hər ehtimala qarşı bax o budağa bənzər əşyanı əlinə al.

Russo təkkəbürə yol vermədən gəncin müdrik məsləhətinə qulaq asdı . Qaranlıq dəhlizlə irəliləyirdilər, hər addımda uzun illərdən sonra yırtıq hala gəlsə belə işlərinə yarayan çəkmələrinin altında şüşə qırıntıları tək xırçılı səsləri çıxırırdı, göz bəbəkləri bir dəqiqədən sonra artıq qaranlığa alışdığından , sağa və sola burulan iki ayrı dəhlizin açıldığıнын şahidi oldular sağa burulub, gördülər ki, bu koridor işıq şüalarından əksik olmayan həyəətə açılır. Reflektiv şəkildə işığa doğru qaçmağa başladılar . Açıqlığa çıxan və məlum olmayan səbəbə ürək tutması keçirən biri tək yerə sərilmə birinci Russo oldu. Seymur yerə yıxılmış Russonun imdadına çatmaq üçün tez özünü həmin yerə çatdırdı. Arxadan boynundan aldığı ağır zərbədən yerə yıxılan an son gördüyü şey Spektrin kinayəli- qırmızı-yaşıl-bənövşəyi təbəssümü oldu. Birdə onda ayıldı ki, artıq onu və Russonu hərəkətdə olan soxulcana bənzər yosunlardan ibarət tabuta bənzər çərçivənin içinə yerləşdiriblər.

- Sən?
- Bəli mən,... – deyə Spektr kinayə ilə cavabladı.

Seymur tabuta bənzər qapağı açıq qalmış bir çərçivəyə necə yapışmışısa, bircə başını tərpedə bilirdi. Qarşısında onlara artıq yaxşı tanış olan, karantin zonasının baxıcılarından olan aborigeni gördü.

- Nahaqdan oyandın...
- Əclaf deməli, bizi həmin yerdən çıxarmaq hamsı bir tələ idi.
- Tələ...hmm...maraqlıdır ki, sənin gəldiyin ulduzun dilində belə bir söz var, mənim xalqımda isə belə bir anlayış yoxdur. Ona görə də fikir dilində, bir zidiyyət yaranır. Ancaq sizinlə çox ünsiyyətdə olduğumdan qismən də olsa onun hansı anmala gəldiyi barədə fikirlərinizi oxuya bilmişəm...Bəli bunu bir tələ kimi də qəbul edə bilərsən, həmin təcrid zonasında olan mühit sizin ulduzun fiziki şərtlərinə uyğun olduğundan, dediyim kimi, sizə toxuna bilməzdik. Hər halda bu haqqda sizi

aldatmadım. Sizi hər necəsə həmin zonadan uzaqlaşdırmaq lazım idi.

Ulduzun başbilənləri mənim bu dediyin “tələ” təklifini qəbul etdilər.

- Murdar aborigen – deyə Seymur hiddətini saxlaya bilmədi.
- Hələ bir tam qulaq as nə deyirəm...Siz onsuzda vətəninizə qayıtmaq istəyirdiz. Bəlkə elə deyil? Elə bizdə ona görə sizi bura gətizdirdik....Başqa cür desəydik, könüllü razı olmazdız, üstəlik sizi məcburi şəkildə həmin zonadan çıxarmaqda müşkül olacaqdı.
- Ay axmaq axı niyə biz burdan könüllü getmək istəmiyək axı....iyrənirəm sizin heç bir rahatlığı, yaşamaq yangısı olmayan planetinizdən.
- Ona görə ki, sizə deyəcəyim xəbərdən sonra buna heç vaxt razı olmayacaqdınız....Bizim ulduz sistemləri arasında o qədər ultra-massiv məsafə var ki, sizin yalnız “ideyanızı” həmin mavi planetə geri yollamaq olar. Yəni ora canlı şəkildə qayıda bilməyəcəksiz.

Qızğın dialoq gedən bir vaxtda, Seymur ayağına hardansa isti mayenin süzüldüyünü hiss edirdi. Məğzini bilmədiyi həmin maye onu yaman narahat edirdi, çərçivənin içində yarı-ifflic vəziyyətdə qaldığından nəyin nə yerdə olduğunu anlaya bilmirdi. Aborigenlərdən biri çərçivənin önündən keçən zaman daimi olaraq müxtəlif rənglərdə parlayan əlində nəisə qara bir ləkənin olduğunu gördü. Əli çərçivənin kandarını toxunmasaydı bəlkə də, heç vaxt həmin ləkənin qırmızı qan olduğunu müəyyən edə bilməyəcəkdi. Ayaqlarını hiss etmədiyindən birinci ona elə gəldi ki, aşağı ətraflarını kəsiblər. Yerində var gücü ilə vurnuxduqdan sonra, bir ayağı hərəkətə gəldi və maye daha da aşağı süzülərək, altında belinə qədər yayıldı. Mayenin paltarından bədəninə hopması və hər çevrilmədən sonra köynəyinə yapışqan kimi yapışması və açılması, çox xoşagəlməz hiss idi. Bİrdən yadına düşdü ki, aborigenlərin tələsinə düşən təkəcə özü deyildi.

- Russo, Russo – deyə çıxıraraq, sərt çərçivənin içində çırpındı, aborigenlərdən biri ona yaxınlaşaraq çərçivənin hansısa düymələrini basdı və ayaqları yenidən keyimiş vəziyyətə düşdü.

Spektr adlandırdıqları gözətçi onun ayaq tərəfinə yaxınlaşıb üzərinə nəisə ağır bir şey qoydu.

- Russonu axtarırsan? Çağır, bəlkə cavab verdi...Siz bizim ulduza gələnə qədər burda yaşayırdıq firəvansizin ulduzun başbilənləri məhv edən halqalara görə cəzalandırılacaq.

Seymur instinktiv olaraq ayağının üzərində durub ona ağırlıq verən və elə ondan da oxşar mayenin damcıladığı kütlənin nə olduğunu öz gözləri ilə görmək üçün, bir qədər qabağı boylandı. Bayaqda üzərinə qoyulmuş kütlə Russonun kəsilmiş və qana qəltan olmuş başı idi.

- Aaaa.....aaaaaa.Ay Allah...- ayağı yenidən güc toplayıb, bu dəfə çərçivədən çıxdı. Russonun başı hərəkətdən top kimi çərçivənin qırağına yuvarlandı. Qəzəb və ölüm qorxusunun vəhdətindən ona nə güc gəldisə,əllərini azad edib, yanındakı aborigeni bir təpik zərbəsinə kənara uçurdu. Çərçivədən tam çıxıb, Russonun qanına bulaşmış vücudu ilə Spektrin üzərinə atıldı. İkinci tam çaşqınlıq içində müqavimət göstərməyə belə macal tapmadı. Bu planetdə tənəffüs orqanları həm də həzm orqanlarını əvəz etdiyindən, dünyada adi insanı boğmaq təcrübəsini burada tətbiq etmək qeyri mümkün və nəticəsiz idi.Ona görə də, Seymur ilk aborigenin açıqda olan yeganə həssas orqanı , gözlərini barmaqları ilə deşdi. Ağrıdan yerindən çalğalanan, və qərribə şəkildə zarıldayan Spektri artıq hücumla həssas olan boynunu hədəf alıb, var gücünü topladı və ayağ dabanı ölümcül zərbəsi ilə insankindən o qədər də fərqlənməyən onurğasını “şaqqaladı”. Keşikçilərin hadisə yerinə yaxınlaşdığını görəndə Seymur, aradan çıxdı.

X

SONUNCU RİSK

Sonuncu dəfə Stansiyanın bu seqmentinə nə vaxt “ayaq basdığı” yadına gəlmirdi. Təqribi bilirdi ki, 2-3 ay əvvəl Yerdən göndərilən su birələri üçün həmin seqmentdə süni olaraq su ekosistemi yaratmışdılar. Əvvəl sınaq uğurlu alınsa da,

sonradan - özü də bilmir - çəkisizlik şəraitinə görəmi, yoxsa açıq kosmosda qurduqları su hövzəsinin ətrafla əlaqədə olmamasına görəmi – həşəratlar bir-bir ölməyə başladı. Külli miqdarda vəsaitin ayrıldığı , böyük bir elmi-tədqiqat institutunun beyinməhsulu olan bu layihənin iflasına nəyin səbəb olduğu aydınlaşmadığından Yerə təkrar olaraq sınaqlar üçün su birələri göndərməyi tapşırırmışdı. Sonradan bu məsələ nədənsə unuduldu, heçə Bakı da ona bu istiqamətdə planları barədə bir məlumat vermədi. İndi akvariuma bənzər su saxlancında olan çöküntü vermiş mayeyə baxır və həmin sınaq günləri bircə-bircə yadına düşürdü. Sınağın uğursuzluğundan sonra ta bu seqmentə bir dəfə olsun girməmişdi. Ehtiyac da yox idi azından. Çünki bu seqmentdə yalnız su canlıları ilə bağlı bio-tibbi eskperimentlər aparıla bilərdi. Ondan savayı heç nəyə yaramırdı. İndi isə özünü illüziya adlandıran Seymurla bu seqmentdən son istinadgah kimi istifadə edirdi. Seymur başına gələnləri, yadplanetə necə düşdüyünü, hələ ki, məğzini tam bilmədiyi sınaqlar nəticəsində kosmik portalların açılmasını və onları kainatda yaratdığı fəsadları ətraflı şəkildə kapitana başa saldı. Seymurun dediklərində axır ki, cüzi də olsa bir məntiqi əlaqə gördü. Məlum oldu ki, teleportasiyaların açılmasında əsas vasitəçi məhz onun hazırda yerləşdiyi kosmik stansiya idi, ta bilmirdi, ondan ulduz keçidlərinin yaranması üçün enerji mənbəyi qismində istifadə edirdilər, yoxsa ötürücü kimi. Bunlar hamısı nə qədər fantastik səslənsə də, Dadaşova bir xəfif inandırıcı gəlmişdi. Lakin burda oturub, bu saat, elə indi mövcud olmayan bir illüziya , beynində canlanan Seymurun proyeksiyası ilə, - əslində isə özü-özülə danışmasına heç cür inana bilmirdi. Çox absurd bir vəziyyət idi.

- Xəritən var? – deyə Seymur soruşdu.
- Smartfonunmda lap qlobusda var.

Dadaşov barmağını toxunuşa həssas ekran üzərinə sürüşdürüb, lazımı düyməni seçdi və smartfonu masanın statik durması üçün xüsusi dəstəyin içinə yerləşdirdi. Dərhal otaqda mavi kürə şəklində olan planetin geniş miqyaslı üçölçülü modelinin holloqraması canlandı. Dadaşova elə gəldi ki,

holloqramın peyda olması ilə arada yaranan təxminən bir dəqiqəlik sükut vaxt, Xəzər dənizi səmtə diqqətlə baxan Seymurun gözləri azca yaşardı.

- Seymur...
- Hə, bir qədər yayındım....vaxt yoxdur. - deyə Dadaşova 3D qlobusa müvafiq əmrlər verməyi tapşırıldı.
- “İstiqamətlər” Buve adası ---> növbəti Çilov adası, Azərbaycan ----- axtar! – Kapitan tətbiqə səsli əmr verdi.

Həmən, iki seçilmiş nöqtəni birləşdirən sarı rəngli, xəttli , bir qədər assimetrik olsa belə kürəyə ən mükəmməl paralel əmələ gətirən zolaq ərsəyə gəldi. Hər iki hədəfin kordinatları göstərildi. Dadaşov hələ ki, bir uyğunluq bir əlaqə tapa bilmirdi.

- Demə ki, beynini oxuyuram, ancaq əlaqə heç axtarmada, mən Russo ilə illər ərzində bu portalların açılması ilə bağlı baş sındırmışam.. Bir məntiqli cavab tapa bilməmişik. Ona görə buna heç qalxışmağa da dəyməz. Yığışdıra bilərsən holloqramı.

Dadaşov əlinin işarəsi ilə virtual görüntünü yoxa çıxardı və smartfonu cibinə qaytardı.

- Əsas məsələ termotoksin aparatını dağıtmaqdır.
- Nə? dağıtmaq? Sənin başına hava gəlib... Neçə milyonluq qurğunu məhv etmək....Belə olsa məni yüz faiz qayıdanda içəri basacaqlar. Bu mənə yaramır.
- Ay axmaq, sən kiminlə mübahisə edirsən?! Sən özünlə söz güləşdirirsən, hamımız bu andıra qalmış qurğunun və stansiyanın zibilinə keçmişik. Onu mütləq zərərsizləşdirmək lazımdır. Bütün kosmik paradoksların yaranmasının səbəbi odur.
- Bəlkə onu sadəcə söndürək....
- Heç dediyivi qulağın eşidir. Turalım onu söndürdün. Bəs bilmirsən ki, Yeqorun proyeksiyası səni onu yenidən işə salmağa məcbur edə bilər. Üstəlik onun termotoksinlə bağlı öz xüsusi planları var, hansı ki, sənin çətin ki, xoşuna gəlsin. Onu ya dinc yolla vaxtında məhv edirik, ya da sənin əlinlə onunla yeni dağıntılar törədə bilər.
- Heç bilmirəm..
- Tələsmək lazımdır....Bir qərara gəl...

- Neylək, görünür başqa əlacım yoxdur...Heç olmasa demə ki, onu partladacaqsan?- deyə Kapitan yarı-zarafat yarı ciddi soruşdu.
- *Mən yox sən partladacaqsan, ...*- bir qədər fasilə edib, təkəbbür dolu təbəssümlə - *bütün stansiyanı.*

Seymur onu partlayıcı materialların saxlanıldığı qaranlıq alt modula müşayət edən zaman, ağına müxtəlif gümanlar gəlirdi. İlk növbədə onu təsəvvür edirdi ki, bu dəqiqə əslində onu qaranlıq otağa ötürən, və ya stansiyanı partlatmağa cəhd edən heç kim yoxdur. Daha əmin idi ki, bunlar hamısı onun beynində dolanır. Kosmik “kabusun” içində “gic” kimi var-gəl edəndə, kosmik idarəetmə mərkəzi ilə əlaqəni kəsib-bərpa edəndə, “qoca” stansiyanı da hava uçurmağ və uçurmamağla bağlı tərəddüd oyununa qapanan özüdür. Axı niyə indiyənə kimi seqmentlərdə gizli partlayıcıların saxlandığından bixəbər idi.

Əgər bütün bunlar onun ağılında dolanırdısa, lap süni şəkildə beyinə yeridilən proyeksiya olsa belə, onlara qarşı bir suiqəsd planı ərsəyə gətirə bilərdi. İradəli şəkildə beynini bu proyeksiyaları rədd etməyə məcbur edə bilərdi...

- Etibar, sənə dedim axı, heç ağına da götürmə, - aşağı seqmentə eniş edən kimi Seymurun əlində tutduğu fənər yerə düşdü. Gözləri qarşısına zülmət pərdəsi qalxdığından, bir anlıq qaranlıqda çaş-baş oldu, yalnız onu gördü ki, Seymur üzərinə hücum çəkən kölgə ilə boğuşur. Nədənsə artıq fiziki çərçivələri aşmışdılar. Elə bil ağırlıq qüvvəsi birdən birə tam bərqərar olmuşdu. Çünki seqmentin döşəməsinə üzərində güləşib, bir birlərini boğmağa çalışırdılar. Dadaşova isə nədənsə bu paradoksal cazibə şamil olunmurdu. Hələ də havada süzür, gözlərini qaranlığa alışdırıb, nəyin nə yerdə olduğunu dəqiqləşdirməyə çalışırdı.

Seymurun yardımına gəlmək üçün özü də aşağı seqmentə atıldı. İlk növbədə seqmentin üst blokunda yerləşən sarı düyməni bazaraq, işıqlandırma sistemini işə saldı. Bəyaz zərbə gözünü onun gözlərini qamaşdırsa da, proyeksiyalar ölüm-dirim mübarizəsini ətrafada olanların fərqiə varmadan davam etdirirdi. Rəqibi

seymuru fənn işlədib altına saldıqdan sonra, Dadaşov ikincinin Yeqor olduğunu başa düşdü. Hmm... nəyahət ki, reallıqla qeyri-reallıq arasında tarazlığı özü üçün təsbit edə bilmişdi. Ona görə Seymurun planını əsas tutmaq lazım idi, o proyeksiya olsaydı belə. Yeqor var gücü ilə Seymurun çiyinlərini silkələyib, başını bir neçə dəfə möhkəmdən metal korpusa çırpdı. Seymur əl-qol atıb, üzünə bir neçə dəfə zərbə endirsə də, daha sərt əzələlər öz sözünü deyirdi. Yeqor hər iki əli ilə Seymurun boğazına sarılıb, onu sıxmağa başladı.

- Aaa...app...apar...bombanı yerləşdir –deyə xırıltılı səslə Dadaşova işarə etdi.

Dadaşov onun stansiyadakı yeganə dostunun – proyeksiya olsa belə - yoxa çıxmasına yol verə bilməzdi. Biləyində gizlətdiyi bıçağı çıxarıb, havada rus pəhləvana doğru arxadan həmlə etməyə çalışdı. Qəfildən qarşısını stansiyanın əsas baxıcısı - robot Patsak heybətli duruşu ilə kəsib, onunla toqquşmasına gətirib çıxardı. Təmasdan Dadaşovun başı Patsakın dəmirdən olan sinəsinə çırpıldı.

- Müdaxilə etməyiniz məsləhət görülmür, cənab kapitan.

Dadaşov qərara gəlməli idi, ya vaxtını itirib reallıqda mövcud olmayan proyeksiya uğrunda həyatını və planet sakinlərini təhlükəyə salacaq, yada SeymurunYeqorun başını qatmasından istifadə edib, xəlvətcə partlayıcı ilə termotoksin aparatını havaya uçuracaqdı. İkinci varianta üstünlük verib, Seymurun bundan əvvəl ona barəsində dediyi alt rəfdən üzərində rəqəmsal gerisayım indikatoru olan partlayıcıyı aşkarladı. Seymur hələ də rəqibinə müqavimət göstərir, arabir boğazının dərisini siyirmiş, o vandal əlləri boynundan aralayıb, Dadaşov üçün vaxt qazanmağa çalışırdı.

- Bağışla qardaş ? –deyə əlində partlayıcı qurğu uzaq səfərə gedən biri kimi seqmentin qapısından sonuncu dəfə baxıb, termotoksin moduluna tərəf tələsdi.

Termotoksin qurğusu stansiyanın eksteryerində diyircəkli plattformanın üzərinə quraşdırılmış istənilən bucağa gözəgörünməyən şüalar göndərə bilən və stansiyanın elektrik enerjisinin 80 faizinə yaxınını işlədən, milyonlarla dəyəri olan

avadanlıq idi. Hələ bir neçə il əvvəl dostu bildiyi Nemanzadə ona bu lənətə gəlmiş affidaviti və müqaviləni imzaladanda, orda spesifik olaraq göstərilirdi ki, bu bahalıqda avadanlığın nasazlığı və ya bilərəkdən sıradan çıxarılması və ya təlimatdan kənar, etinadsız istismarına görə qarşı tərəf mütləq şəkildə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunur. “O bəndə imza atan yerdə əlim quruyaydı”- deyərək Dadaşov öz-özünü gileyləndi. Müqavilədə termotoksin aparatının istifadəsi qaydaları barədə heç bir məlumat yox idi. Cəmi-cümi bir səhifə yarım olan aqumentasiyalı (artırılmış) reallıq əsasında hazırlanmış təlimatda isə yandırmaq, söndürmək, texniki qulluq haqqında əsas göstərişlər verilirdi. Təlimatda başı top şəklində ucu isə 3 ədəd beş santim diametrlili bizlərdən oluşan, və işə düşən zamanı yalnız aparatın başında üçbucaq şəklində mavi gur işıqlı xətt əmələ gətirən bu elmin son nailiyyəti olan “silahın” istiqamətini dəyişdirmək barədə bir kəlmə belə qeyd olunmurdu. 2-ci təlimat – fəvqəladə təlimat idi və kodlaşdırılmış təlimatı yalnız termotoksin qurğusu ilə bağlı nasazlıq və ya stansiyada böyük qəza, məsələn ammoniyak sızması, yanğın zamanı istifadəsinə icazə verilir. Termotoksin qurğusu xaricdən sadə artileriya topuna bənzəsə də, onun işə düşməsinə və idarə olunmasına aid modulu 12 kvadrat metrə yaxın sahəsi olan bir gəmi motorxanasını xatırladırdı.

Stansiyada olan elektron avadanlıqların və qurğuların temperaturunu normal saxlamaq üçün soyutma sistemindən toksik ammoniyak maddəsindən istifadə olunurdu. Ancaq termotoksin qurğusunun sobasında o qədər yüksək hərarət ərsəyə gəlirdi ki, burada istiliyin izolyasiyası üçün heç bir ammoniyak və ya başqa maddə işə yara bilməzdi. Bu məqsədlə qurğuların ətrafları bərk halda olan azbest maddəsi və qalın şüşəpambıq təbəqəsi ilə izolyasiya edilmişdi. Azbest karsogen yəni asanlıqla xərçəng əmələ gətirən maddə olduğundan termotoksin moduluna yalnız xüsusi qoruyucu kostyumla girməyə icazə verilirdi.

Dadaşov Afrikada ölümcül virusu olan xəstələri müalicə edən həkimlər kimi ağ rəngli qoruyucu kostyumun içinə daxil olub, termotoksin modulunun hermetik qapısını açdı. Çəkisizlik şəraitindən rəhbərlik heyət üzvləri və ya konkret üzvünün belə bahalı avadanlıqla ehtiyatsız işləməsinə imkan verə bilməzdi. Ona görə də, içəridə süni ağırlıq qüvvəsi yaratmasalarda, döşəmədə maqnit üzərinə bərkidilmiş

və istifadəçinin beynindən gələn motor əmrləri sayəsində istənilən nöqtəyə hərəkət etməyə icazə verən dəmir ayaqlıqlarla təchiz etmişdilər. Seymurun ayaqlarını həmin qurğuya keçirib, üzərindəki lazımı düyməni basmaqla içi rahat pambıq və kauçuk materialdan hazırlanmış olan ayaqlığı öz ölçülərinə uyğun köklədi. Termotoksin qurğusunu deaktivləşdirmək kifayət etmirdi. Seymur modulun havaya uçuşmasına israr edirdi. Əks halda onu proyeksiyaların təsiri altında yenidən işə sala bilərdi. Birinci növbədə indiyənə kimi yalnız üzünü gördüyü qəza təlimatını gözdən keçirib, qurğunun partlayışa həssas hissələrini öyrənməli idi. Termotoksin qurğusu durmadan işlədiyindən içəridə olan uğultu adamın qulaqlarını “dəlirdi”. Ventilasiya sistemi ideal işlədiyindən havada bir toz dənəsinə və ya azbest fraqmentlərinə rast gələ bilməzdin. Bununla belə nədənsə Kapitana elə gəldi ki, bu yaxınlarda kimsə içəri girib. Seymurun versiyasını əsas götürsə, bura ümumiyyətlə heç kim girə bilməz, çünki, stansiyanın yeganə ekspediya üzvü özüdür. Hər halda içəridə dəyişikliyin baş verdiyini “altıncı hissiyatı” ilə duyurdu.

Budur yadına düşdü. 1 il əvvəl seqmentdə avadanlığın icbari təftişini aparanda təlimatları borulardan və elektrik naqillərindən, simlərdən azad olan, bir bucaqda yerləşən dəmir siyirtmənin içinə qoymuşdu. İndi isə hər iki təlimat, çertyojlara, planlara baxılması üçün nəzərdə tutulmuş seqmentin divarına dayanmış qalın təbəqə şüşədən hazırlanmış masanın üzərinə necə gəldi atılmışdı. Üstəlik qəza təlimatı açıq idi. Təlimatın üz qabığı elektronlaşdırıldığından, üzərində qovluğun yaradılma tarixi, etibarlılıq müddəti göstərilir, ən əsası isə son istifadə tarixi müntəzəm olaraq təzələnirdi. Son istifadə müddətinin rəqəmsal yazısına baxdıqda gözləri kəlləsinə çıxdı. Dünənki təqvimini göstərirdi. Axı bu mümkün olan şey deyil. O azı bir il bu otağa girməyib.

- Niyə mümkün deyil, mümkündür...Bəlkə qeyri-iradi şəkildə olmusan burda, yuxuda cəsəddən çıxan ruh kimi.

Dadaşov arxadan gələn səs çevrilib, qapının ağzında Yeqorun heybətli siluetini gördü.

- Mən qapını kilidləmişdim axı?
- Özün sualına cavabı bilirsən.

Birdə onu seçdi ki, Yeqor əlində saxladığı qırmızı-sarı dəstəli bıçaqla qəfil üzərinə hücum çəkib, qarın nayihəsinə iki ildirimsürətli zərbə endirdi. Bıçağın ülgüc hissəsini qarında çıxarmağa güc tapsada, əli-qolu az bir an içində qana bulaşdı. Yeqor daha bıçağa dəymədi, Dadaşovun onu yerə atmasına icazə verdi və kənara çəkildi. Dadaşovun ayaqlarının altından döşəmə qaçmağa başladı, başı birdən birə bərk gicəllənirdi. Kəsmə yarası və çox güman yoğun bağırsağını zədələmiş bıçaq zərbəsi o qədər ağrılı idi ki, bir anlıq ağrısını unutturdu. Diziüstü yerə yığılıb, başı taqətsizlikdən oyan-buyana sallayıb, havada uçan qırmızı damlalara tamaşa etdi, yortulmuş qarın çıxarından xaric olan qan damlaları irili xırdalı, havada xaotik şəkildə dolanır, termotoksin sobasının isti sobalarına dəyib, buxarlanır, özündən sonra hərbi hospitallar üçün spesifik olan dişləri qıcıqlandıran quru qan qoxusu buraxırdı. Yeqorun bədənində qəribə şeylər baş verirdi. Gah ayaqları yoxa çıxardı, gah əlləri, hərdən bir üzü Seymura bənzəyirdi. Bəzən də ona elə gəlirdi ki, qarşısında duran, onu bıçaqlayan elə öz əksidir. Elə bil güzgüyə baxırdı. Ən maraqlısı isə o idi ki, Yeqor onu hardan bıçaqlamışdısa, özündə də həmin yerdə dərin dəlik əmələ gəlmişdi. Bircə fərqi vardı ki, oradan qırmızı “köpüklər” çıxmırdı.

Dadaşov özündə güc tapıb soruşdu

- Məndən qabaq içəri girmişdinsə, bu lənətə gəlmiş aparatı istədiyini kimi istifadə edə bilərdin, tam sərəncamında olacaqdı....Təlimatı da oxumuşdun.
- Mən deyəndəki sən, olmusan bu seqmentdə, sadəcə termotoksin aparatını Yer planetinə yönəltmək üçün sənə tək fiziki iştirak deyil, şüurlü iştirakın da vacib idi. Sənin şüuraltı şəkildə termotoksin qurğusunu idarə edə bilməzdin.

Dadaşov artıq halsızlıqdan müvazinətini itirdi. Əli ilə yarasını nə qədər bərk sıxırıdısa, qırmızı mayenin nəbzə uyğun bir o qədər güclü sıçradığını hiss edirdi. Ayaqları hələ döşəməyə yapışmış maqnit qurğunun içində olduğundan, rahat uzanıb, özünü çəkisizliyin ağuşuna təslim edə bilmirdi. Yeqor axsaya-axsaya termotoksin qurğusunun idarəetmə çubuğuna yaxınlaşıb, Dadaşovun ekrandan seçə bilmədiyini kordinatları verdi. Termotoksinin bayaq topa bənzətədiyi ötürücü

hissəsinin mövqeyini dəyişməsi zamanı bir qayda olaraq termotoksin sobası və generatoru avtomatik olar keçirdi. Ekranın qaranlıq otaqda divarlara əks olunan işıqlarından anladı ki, Yeqor hədəf olaraq Yeri seçib. Sobanın və generatorun sönməsi ilə, stansiyanı tam sükut bürüdü, daimi uğutlu səsləri yoxa çıxdı. Sonuncu dəfə stansiyada belə sakitliyin nə vaxt olduğunu xatırlaya bilmirdi. Termotoksin aparatı stansiyanın üzərində əmr olunan mövqeyi tutduqdan sonra bircə düyməni basmaq qalırdı.

- Əgər Yeqor mənim beynimdə canlanan proyeksiyadırsa, istəsəm onun qarşısını ala bilərəm – deyə qan itkisinə baxmayaraq, soyuq başla özlüyündə plan cızdı.

Yeqor barmağını düyməyə az qala toxundurmuşdu ki, taqətini itirib yerə yıxıldı.Çünki Dadaşov “eyni bədən” fərziyyəsinin həqiqiliyini sınamaq məqsədilə , var gücü ilə qarnındakı dəliyi barmağı ilə aralayırdı. Daha ağrıdan dayana bilməyib reflektiv olaraq əlini yaradan çıxardı.

Yeqor yenidən ayağa qalxıb,

- Bacardığın elə buydu?Hmm... – dedi və işinə davam etdi

Üzünü çevirə də bilmədi heç, müəmmalı şəkildə peyda olan Seymur əlində tutduğu dəmir dəyənəklə Yeqorun ənsə nayihəsindən necə vurdusa , kəllə sümüyünün qırıntıları qan laxtaları və beyin fraqmentləri ilə birgə termotoksinin nəzarət panelinə dağıldı.

Seymur Yeqorun cansız cəsədini idarəetmə pultundan kifayət qədər aralaşdırıb, kapitanın imdadına gəldi. Modulun yuxarı rəfində yerləşən ilkin yardım bağlamasını çıxarıb antiseptiklərlə Dadaşovun yarasını işlədi, qanaxmanı dayandırmaq üçün bütün qarnına xüsusi qoruyucu materialdan ibarət sarğı doladı.Dadaşov bilirdi ki, indi əslində ona ilkin yardım göstərən özüdür. Sadəcə Yeqorun proyeksiyası ona öz qarnını yortdurmuşdusa, Seymur əksinə öz qeydinə qalmağa kömək edirdi.

Seymur ağ-yaşıl şaxmatlı həb çıxarıb halsız vəziyyətdə olan Dadaşova söylədi:

- Al bunu iç, xeyli qan itirmisən... Müvəqqəti olaraq qan təzyiqini və tonusu qaldıracaq. Qanaxmanı hələlik sargı ilə dayandırdım, sonra tikmək lazım gələcək.
- Nə yaxşı vaxtında özünü çatdırdın....silahı Yerə yönəltmək istəyirdi....mən elə bildim öldürdü səni, əclaf.
- Yaxşı sakitləş...sənə güc lazımdı. Bu Şər qurğusuna birdəfəlik son qoymalıyıq.

Udduğu həb həqiqətən də öz sözünü demişdi, tərkibində olan analqinin təsirindən ağrı öldü, taqətsizliyi dəyişməz qalsa da, artıq beyni iti şəkildə fikirləşə bilir, ayağa qalxıb, hərəkət edə bilirdi. Seymur ilk əvvəl qəza təlimatını ona ötürdü, holloqramlı səhifələrə ötəri göz gəzdiren Dadaşov ona lazım olan bölməni tapıb, özlüyündə partlayışa ən həssas olan hissələri müəyyənləşdirdi. Rəqəmsal saati olan 2 bombadan birini sobanın alt hissəsinə digərini generatorun mikroçipinin yerləşdiyi çərçivəyə quraşdırdı və saatları sinxronlaşdırdı. Seymur ona yaxınlaşıb, tələm-tələsik 10 dəqiqəlik geriyə sayım təyin etdi.

- Seymur dəlisən, on dəqiqə bizim evakuasiya olunmağımıza kifayət etməz birdən?
- Narahat olma, bəs edər. Üstəlik sən tək gedirsən.
- Necə yəni tək, mənimlə gəlmirsən.
- Mənim proyeksiya olaraq səni xilas etmək üçün daşdığım cavabdehliyim burda bitir. Mən stansiyada qalırım... Mənə görə narahat olma, onsuzda çoxdan ölmüşəm... Ala bu hesabatları da götür yollan 2-ci kapsula.

Dadaşovun gözləri doldu, hər halda proyeksiya, qeyri-real bir görüntü olsa belə, qısa zamanda ona doğmalaşmış bu insanla vidalaşmaq ona acılı gəlirdi. Stansiyanın “qara qutusu” adlandırılan son hesabatları qoltuğuna alıb, Seymuru qucaqladı. Köks ötürüb seqmentin çıxışına doğru irəlilədi.

- Diqqət! Stansiyada olan heyətin nəzərinə, bu təlim həyəcanı deyil, stansiyada partlayış təhlükəsi var, stansiyada partlayış təhlükəsi var, ən tez zamandan evakuasiya olunun, diqqət mütləq evakuasiya olunun – deyə stansiyanın avtomat bələdçisinin həyəcən çağırışı eşidildi.

Buna qədər Allah bilir harda dolanan xidməti-robot Patsak da gəlib, çıxdı.

- Yoldaş kapitan, evakuasiya olunmalısınız. 7 dəqiqə 50 saniyəyə partlayış baş verərəcək

Dadaşov Patsakın ardınca düşüb seqmenti tərk etməyə hazırlaşır ki, birdən tüklərini ürpədən bir səs eşitdi. Kapitan Nemanzadənin səsi idi, termotoksin modulunun səs sütunlarından çıxan. Yerində donub qaldı. Heç geri çönmədidə, sadəcə qulaqlarını şəkklədi:

- Etibar ordasansa mütləq cavab ver, sənə son dərəcə kritik xəbərim var, bəli sən orda tək deyilmişsən...Sən yadplanetlilərin eniqmatik siqnallarla göndərdiyi proyeksiyaların tələsinə düşmüşsən..

Dadaşov Patsakın qolundakı klavişlərdə qəbul düyməsini basıb, onun əlindən mikrofon kimi istifadə etdi.

- Çox gecə başa düşdüz, mənə inanmırdız, artıq hər şeyi yoluna qoymuşuq.
- Heç bir şeyi yoluna qoymamısan əksinə pisləşdirmisən...Bax sənin gözünə görünən dostlarından birinin adının Seymur olduğunu bilirəm...Səncə bu mənə hardan məlum olub.

Doğurdanda Yerdə olan Nemanzadə onun beynində dolanan bu görüntülərdən necə xəbərdar ola bilərdi. Seymura baxdı:

- Kapitan sən tələs, ona fikir vermə, istəyir bu andıra qalmış qurğu bundan sonra da işləsin, səni tovlamağa çalışırlar. –deyə Seymur müdaxilə etdi.

Nemanzadə isə həyəcanlı səsi ilə tələm-tələsik dialoqu davam etdirirdi.

- Sən yaxşısı budur Seymurdan soruş, o stansiyaya necə gəlib çıxıb, yəni sənə teleportasiyanın yan təsirləri nəticəsində yapplanetə düşdüyünü və orada edam edib beyin proyeksiyasını işıq sürətilə bizim qalaktikaya göndərən aborijenlərdən xilas olduğunu danışmışdı. Bəs niyə sonrasını danışmadı. Xilas oldusa necə oldu ki, digərləri kimi stansiyaya elə proyeksiya kimi gəlib çıxdı. Yəni yalnız sənin beyninə sirayət olunan görüntü kimi?

Dadaşovun onsuzda qanaxmadan başı ağrıyırdı, indi isə belə ekstrimal şəraitdə, bomba həyəcanı şəraitində bu ağılçaşdıran ironiyadan özünü son dərəcə düşük hiss edirdi.

- İndi dəstəyi bir nəfərə verim. Onda hər şey sənə aydın olar.

Bir-iki saniyədən sonra ona yad olan gənc bir oğlan səsi eşitdi.

- Yoldaş Kapitan, sizin nələr çəkdiyinizi, başınıza nələrin gəldiyini yaxşı başa düşürəm, partlayış anına artıq cəmi 5 dəqiqə qalıb. Ona görə fikrimi qısa və konkret çatdıracam. Çilov adasında dəniz qırağına təmiz hava almaq üçün gedib, təsadüfən termotoksinin yaratdığı portala düşən və kainatın naməlum bucağında peyda olan mən idim Seymur. Düşdüyüm planetin yerli sakinləri – məni və dostlarımı pusquya saldılar və məndən başqa hamını edam etdilər, dostlarımın beynindən ötürücü kimi istifadə etdilər, proyeksiya olaraq onlara ziyan vurmuş teleportalın mənbəyinə yəni kosmik stansiyaya göndərdilər. Mən isə qaçmağa macal tapdım. Riskə gedərək, açılan teleportala daxil oldum, bir qədər fərqli zamana qayıtsamda, hər halda doğma planetimə dönə bildim. Çətinliklə də olsa, stansiya rəhbərliyinə sizə qarşı hazırlanan sui-qəsd planını inandıra bildim. İndi mənə diqqətlə qulaq asın... Sizi xaincəsinə pusquya salıblar.Özünü mənim kimi qələmə verən və guya sizi xilas etməyə çalışan əslində ən böyük manipulyator, ən mənfi proyeksiyadır. Həyatda olanda mənim dostum idi, ancaq proyeksiya kimi, yadplanetlilər insanın elmi-fiziki bacarıqlarından istənilən şəkildə istifadə edə bilirlər. Stansiyayı lap əvvəldən havaya uçurmağa çalışan əsl adı Russo olan təhlükəli proyeksiyadır.Nə badə onun qurğunu işlək vəziyyətdə partlatmasına imkan verəsən. Böyük pozuntular böyük fəsadlar yarana bil....-deyə sözü yarımçıq qaldı.

Kosmik İdarə etmə Mərkəzi ilə rabitə kəsildi. Dadaşov əvvəl Qazax, sonra Seymur kimi tanıdığı indi isə həqiqi adının Russo olduğu məlum olan “virusun” rabitə xəttlərini əlində tutduğu bıçaqla kəsdiyini gördü. Dadaşov əvvəldən onun danışıqlarında bir tuhaflıq, bir hiylə duyurdu.

- Patsak dərhal partlayıcıları zərərsizləşdir.- deyə yanında duran robota əmr etdi.

- Bay-bay- deyə Russo əlilə sağollaşma işarəsi göstərüb, üzündə kinayə dolu təbəssüm əmələ gətirdi.

Patsak əvəzində kapitanın əllərini qandallayıb, onu dəmir qucağına aldı. Dadaşov nəqədər qışqır-bağır salıb, çırpındısada bir xeyri olmadı.

- Yoldaş kapitan. əsas prioritet sizin evakuasiyanızdır. Dünənnən bu əmri vermisiz – deyə robot israrlı şəkildə onu seqmentdən çıxardı. Dəmir ovucları qarnının yarasını bərk sıxdığından huşu özündən getdi.

Patsakın kapsula mindirdiyi kapitanın yuxuya getməsi ilə Russo da birdəfəlik yoxa çıxdı. Dadaşov birdə bir nəfərlik kapsulun korpusunu silkələyən dalğanın mənbəyi olan güclü partlayış səsinə oyandı. Beşdəqiqə əvvəl yeganə ekipaj üzvü və ekspedisiya rəhbəri olduğu Azərsat kosmik stansiyasından əsər əlamət qalmamışdı.

EPİLOQ

Kapsul yerin orbitini keçdikdən sonra illüminatordan seyr edən Dadaşovun gözləri aşağıda getdikcə yaxınlaşan Qobustan çöllüyünə zillənsədə, fikirləri hələ də gözünün qarşısında məhv olan kosmik stansiyada idi. İndi Bakıda nələr baş verirdi, nələr!? Təkcə Bakı deyil, dünya mediasının da gündəmini zəbt edəcək, BBC, CNN, AL-Jazeera, daha dünyanın ən azbüdcəli xəbər agentliklərin bir həftə ərzində maraq dairəsində olacaqdı. Stansiyada qəza niyə baş verdi? Onun partladılmasında 2—ci dövlətin əli ola bilərmə? Uğursuz kapitan bu haqda nə deyə bilər? Stansiyanın dağıntılarının yaşayış sahələrini düşmə ehtimalı nədərəcədə yüksəkdir? Və sayır bu kimi tamaşaçını diqqəni cəlb etməyə yönəlmiş suiqəsd nəzəriyyələri, “şok” açıqlamalar. Hər halda kapitan olaraq stansiyanı sonuncu tərk etmişdi. Ancaq bu özünə təsəlli verən yazılmamış qayda hər halda yeganə ekipaj üzvü olan kapitana şamil oluna bilməzdi. Özünün həbs olunacağına artıq yüz faiz əmin idi, bu barədə heç bir şübhə ola bilməz. Affidavit və müqavilədə açıq aydın qeyd olunurdu ki, hər hansı etinadzıslığa görə birbaşa kapitan Etibar Dadaşov məsuliyyət daşıyacaq. Ancaq ölkəsi üçün belə bir vacib layihəni, iflasa uğratması, soyadına bir neçə nəsillik qara ləkə salacaqdı. Ən yaxşı halda ailəsi təqib olunacaq,

vəzifədə olan qohumlara məcburi olaraq istefa ərizəsi yazmalı olacaqdılar. Bunun heç cür qarşısını almaq olmazdı.

Kapsulun paraşutu açıldı. Deməli artıq yerlə təmasa cüzi məsafə qalıb. Görəsən indi onu qarşılamağa bu çöllü-biyabana nəqədər insan, nəqədər məmur, nəqədər hüquq mühafizə orqanı əməkdaşı toplaşıb. Özünü toparlamaq lazımdı. Gözü ilə təxmini eniş sahəsinə baxıb, bir qəribəliyin şahidi oldu. Onu aşağıda heç kim gözləməirdi. Bir Bəni adəm övladı belə yox idi. Bəlkə kapsul təyin olunmuş enmə bucağından sapıb. Yox mümkün olan şey deyildi. İndikatorlar onun əzbərdən bildiyi kordinatları göstərirdi. Bəs heç kim yoxdusa onu kapsuldan çıxarmağa kim kömək edəcəkdi. Uzun müddət kosmosda çəkisizlik şəraitində qalanlar, geriye “qayğanaq şəkilində” dönür və sümükləri ağırlıq qüvvəsinin ani təsirindən bir anlıq qıc olurdu. Budur güclü silkələnəndə baş verdi. Kapsul artıq yerə toxundu. Onun köməyinə gələn olmasa yəqin ki, azı yarım saat burada çıxılmaz vəziyyətdə qalmalı olacaqdı. Dadaşovun uzaqgörənliyi onu aldatmadı.

Boz hərbi uniformada olan əsgərlər Dadaşovun əllərindəki qandalı açıb, polkovnik rütbəli zabitin masasının qarşısında otuzdurdular. On məlum olmayan xidmətin zabiti əl ilə hərbcilərə işarə edib qapını tərk etmələrinə göstəriş verdi. Çəkdiyi siqaretin kötükçəsini külqabıya basıb, söndürdü, beli kresloya söykədi.

- Dünən səni huşsuz vəziyyətdə, koskim gəminin içindən çıxarmışığıq-polkovnik rus dilində danışdı – bu sorğusualım sadəcə formal xarakter daşıyır... sonradan iynə vurub hər şeyi bircə-bircə danışdıracağıq, ancaq dedik bəlkə işlərimizi asanlaşdırıb, özün hər şeyi etiraf edərsən.
- Nəyi etiraf edim?

Polkovnik özünü qabağa verib, sinəsini qollarının üzərinə söykədi və pıçıltı ilə:

- Kimə işləyirsən?
- Kimə işləyirəm.....-Dadaşov əsəbləşib azərbaycan dilinə keçdi...Birinci mənə başa salız görüm, rusca niyə danışsınız.... mən heç kim işləmirəm...Bəli stansiyanın mənim tərəfimdən partladıldığını təsdiq edirəm, ancaq normadan artıq çəkisizlik şəraitində qaldığım üçün

psixoloji problemlər keçirmişəm, ona görə həbs qəti imkan tədbiri seçilməzdən əvvəl tibbi komissiyadan keçirilməyimi tələb edirəm (deyə Dadaşov proyeksiyalarla bağlı qalmaqla barədə bir kəlmə demədi)

Polkovnik qaş-gözünü büzüb, artıq əsəbi tonda elə azərbaycanca:

- Sizin yaranızı sağaldıb, ayağa qaldırmışıq, ta casusa qarşı bundan başqa nə nəvaziş gözləyirsiniz. Üstəlik hansısa tələblər irəli sürəcək durumda deyilsiz. Siz aşkar olunan zaman, geydiyiniz uniformada naməlum təşkilatın təxribat məqsədilə yazdığı, mövcud olmayan ölkənin nişanlar olub.

Dadaşov artıq tam qaş-baş qalmışdı. Mövcud olmayan ölkənin nişanı? Nəyi deyir? Vətəndaşı olduğu 50 ilə yaxın müstəqil olan Azərbaycanımı nəzərdə tutur. Bəs onda onu dindirən hansı ölkənin xüsusi xidmət orqanı zabitidir.

Polkovnik yerindən qalxıb, qarşısındakı qırmızı qovluğu Dadaşovun qarşısına vızıldatdı.

- Al, protokolla tanış, verəcəyini cavabları yaxşıca fikirləş. Beş dəqiqəyə gəlirəm.

Dadaşov qovluğu açıb gözlərinə inanmadı. Sənədin yuxarısında SSRİ-nin gerbi durdu. Birdən hardansa radiosiqnal pozuntularının qulaq dələn səsləri eşidildi. Başını çevirib, sağda komod şəklində radioqəbuledicinin durduğunu gördü. Səs ordan çıxırdı.

- Dadaşov, ordasanmı....bilirəm ordasan....qorxma...

Kapitanın rəngi həyəcandan ağappaq oldu. Nəyin nə yerdə olduğunu anlaya bilmədi..

- Səni aldatdığım üçün bağışla, ancaq stansiyanı partlatmaq yeganə çıxış yolu idi. Hər halda mənim proyeksiyamı bu missiya ilə proqramlaşdırmışdılar. Yəqin bildində sənənlə danışan kimdir. İstəsən Seymurda deyə bilərsən, ancaq sənə məlum olduğu kimi əsl adım Russodur.

Kapitanın hələ də cıncırı çıxmırdı.

- Bilirəm beynində min sual oyanır. Ancaq bir şeyi bilsən, hər şeyin cavabı aydın olacaq. Termotoksin aparatı işlək vəziyyətdə partladığı üçün teleportallar ulduz qapılarının bucağını əydi, nəticədə zamanda bir paradoks yaranıb, məlum olduğu kimi sən Azərbaycana Respublikasına yox, Sovet Sosialist Respublikasına qayıtmısan yəni keçmişə. Burdan çıxmaq istəyirsənsə mənə diqqətlə qulaq as. İlk növbədə...

Dadaşov danışanın cümləni tamamlamasına imkan verməyib, radioqəbuledicini keçirdi. Yerinə qayıdıb əyləşdi və dərin fikirə getdi....Azından ölkənin strateji proqramını alt-üst edən səriştəsiz biri kimi tarixə düşmədi. Hələ heç valideynlərinin “doğum planında” deyilsə , deməli gəcələyi dəyişmək olar” deyə özünə təsəlli verib, həvəssiz şəkildə protokolu oxudu.

SON